

URZĄD STATYSTYCZNY W GDAŃSKU
STATISTICAL OFFICE IN GDAŃSK

ROLNICTWO
w województwie pomorskim w 2014 r.

AGRICULTURE
in Pomorskie Voivodship in 2014

Informacje i opracowania statystyczne
Statistical information and elaborations

2015

URZĄD STATYSTYCZNY W GDAŃSKU
STATISTICAL OFFICE IN GDAŃSK

ROLNICTWO
w województwie pomorskim w 2014 r.

AGRICULTURE
in Pomorskie Voivodship in 2014

ZESPÓŁ REDAKCYJNY **EDITORIAL BOARD**

Przewodniczący **President**

Jerzy Auksztol

Redaktor główny **Editor-in-chief**

Małgorzata Buńko

Członkowie **Members**

Gabriela Adamska-Szreder

Beata Bojarska

Anna Borkowska

Wiesława Bryłowska

Sylwia Czajka

Katarzyna Iłjaszczuk

Radosław Jabłoński

Zofia Kopaczyńska

Elżbieta Metelska

Magdalena Poleszuk

Alicja Smoleń

Tłumaczenie **Translation**

Małgorzata Kruszewska

Projekt okładki, zdjęcia **Cover design, photos**

Małgorzata Kloz

Skład komputerowy **Typesetting**

Magdalena Wojdyńska

WYDAWCA **EDITOR**

Urząd Statystyczny w Gdańsku *Statistical Office in Gdańsk*

ul. Danusi 4, 80-434 Gdańsk

tel. 58 768-31-00, 58 768-31-30

fax 58 768-32-70,

e-mail: SekretariatUSGDK@stat.gov.pl

<http://gdansk.stat.gov.pl>

**Przy publikowaniu danych US
prosimy o podanie źródła**

***When publishing SO data
please indicate source***

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Gdańsku przekazuje Państwu kolejne wydanie publikacji *Rolnictwo w województwie pomorskim*.

Źródło danych do opracowania stanowiły zbiorcze wyniki ze sprawozdawczości i badań reprezentacyjnych, szacunki i oceny rzeczoznawców szczebla terenowego oraz wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Ponadto, w celu pełniejszego zobrazowania dynamiki zmian cen produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach, wykorzystano miesięczne notowania cen prowadzone przez stałych ankieterów Urzędu Statystycznego.

Na opracowanie składają się uwagi metodyczne zawierające definicje podstawowych pojęć i wskaźników, synteza wyników badań wzbogacona prezentacją graficzną wybranych zjawisk oraz część tabelaryczna. Dane zawarte w tablicach ujęto w ośmiu rozdziałach tematycznych obejmujących gospodarkę ziemią, produkcję rolniczą, skup i ceny produktów rolnych, wyposażenie rolnictwa w niektóre środki produkcji oraz informacje dotyczące gospodarstw ekologicznych. Przyjęta w opracowaniu terminologia, zastosowane klasyfikacje i grupowania danych umożliwiają ich wykorzystanie do porównań z danymi ogólnokrajowymi i innymi województwami. Całość prezentowana jest w wersji polskiej i angielskiej.

Oddając do rąk Państwa *Rolnictwo w województwie pomorskim w 2014 r.* wyrażam nadzieję, że publikacja stanowić będzie cenne źródło informacji oraz zaspokoi potrzeby informacyjne szerokiego grona czytelników zarówno w kraju, jak i za granicą.

Jerzy Auksztol
Dyrektor Urzędu Statystycznego
w Gdańsku

Gdańsk, czerwiec 2015 r.

Preface

The Statistical Office in Gdańsk presents a successive edition of Agriculture in Pomorskie Voivodship.

The presented data were obtained on the basis of aggregates results from reports and sample surveys, local experts' estimates and evaluations as well as results of Agricultural Census 2010. Moreover, in other illustrate more fully the dynamics of changes in prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces, monthly price quotations provided by a network of the Statistical Office interviewers were used.

The elaboration consists of the methodological notes which contain essential definitions of concepts and indicators, synthesis of results of surveys enriched with graphs, as well as statistical tables. Data in tables are grouped in eight thematic chapters including land use, agricultural output, procurement and prices of agricultural products, selected means of production used in agriculture and information concerning organic holdings.

The applied terminology, classifications and data grouping allow for comparisons against the country and regional data. The publication has been elaborated in two language version: Polish and English.

Presenting Agriculture in Pomorskie Voivodship in 2014 I trust that it will be valuable source of information and will meet satisfy the information needs of a wide range of readers both in Poland and abroad.

*Jerzy Auksztol
Director of Statistical Office
in Gdańsk*

Gdańsk, June 2015

Spis treści *Contents*

Przedmowa	3
<i>Preface</i>	4
Objaśnienia znaków umownych	6
<i>Symbols</i>	
Skróty	6
<i>Abbreviations</i>	
Uwagi metodyczne	7
<i>Methodological notes</i>	
Wyniki badań – synteza	15
<i>Results of the surveys – synthesis</i>	25
Wykresy	
<i>Charts</i>	
Tablice	
<i>Tables</i>	

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

SYMBOLS

Kreska (-)	Zjawisko nie wystąpiło. <i>Magnitude zero.</i>
Zero (0)	Zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. <i>Magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit.</i>
(0,0)	Zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>Magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.</i>
Kropka (•)	Zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>Data not available or not reliable.</i>
Znak (x)	Wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>Not applicable.</i>
„W tym” ”Of which”	Oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>Indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)	Used in figures represents the decimal points.

SKRÓTY

ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	tysiąc <i>thousand</i>
mln m.	milion <i>million</i>
zł <i>PLN</i>	złoty <i>zloty</i>
szt. <i>pcs</i>	sztuka <i>piece</i>
kg	kilogram <i>kilogram</i>
dt	decytona <i>deciton</i>
t	tona <i>tonne</i>
ha	hektar <i>hectare</i>
l	litr <i>litre</i>
mm	milimetr <i>millimetre</i>
Nr <i>No.</i>	numer <i>number</i>
°C	stopień Celsjusza <i>centigrade</i>

itp. <i>etc</i>	i tym podobne <i>et cetera</i>
poz.	pozycja
pkt	punkt
p.proc.	punkt procentowy
ust.	ustęp
Dz. U.	Dziennik Ustaw
m.in. <i>i.a.</i>	między innymi <i>among others</i>
np. <i>e.g.</i>	na przykład <i>for example</i>
tj. <i>i.e.</i>	to jest <i>that is</i>
r.	rok <i>year</i>
mm	milimetr <i>millimetre</i>

UWAGI METODYCZNE

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do której są zaliczane.

2. Dane zostały przedstawione dla ogółem rolnictwa oraz gospodarstw indywidualnych (gospodarstw rolnych osób fizycznych).

3. Dane prezentowane dla województwa odpowiadają poziomowi 2 Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), opracowanej na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obowiązującej w krajach Unii Europejskiej. NTS obowiązująca od 1 I 2008 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 XI 2007 r. (Dz. U. Nr 214, poz. 1573, z późniejszymi zmianami).

4. **Gospodarstwo rolne** - jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin oraz chowem i hodowlą zwierząt, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasienictwo roślin rolniczych i ogrodniczych, chów i hodowlę zwierząt gospodarskich (bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa), pszczoł oraz działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej (zgodnie z normami).

Gospodarstwo rolne osoby fizycznej (gospodarstwo indywidualne) to gospodarstwo będące własnością lub znajdujące się w użytkowaniu osoby fizycznej o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych (UR), lub o powierzchni poniżej 1 ha UR (w tym bez użytków rolnych), które spełnia co najmniej jeden z niżej wymienionych progów:

METHODOLOGICAL NOTES

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the scope of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

2. Data have been presented for agriculture and private farms (natural persons' individual farms) in total.

3. Data presented for the Voivodship correspond to level 2 of the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), compiled on the basis of the Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obligatory in countries of the European Union. NTS in force since 1 I 2008 was introduced by the decree of the Council of Ministers, dated 14 XI 2007 (Journal of Laws No. 214, item 1573, with later amendments).

4. **An agricultural holding** is understood as a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and which **conducts agricultural activity**.

An agricultural activity includes activity related to the cultivation of plants and rearing and breeding of livestock, which covers: all field crops (including edible mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock (cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals, wild animals kept for slaughter), bees as well as maintaining agricultural land in accordance with cultivation principles with respect to environmental protection requirements (according to the norms).

A natural person's agricultural farm (private farm) is understood as a farm owned or held by a natural person, of the area of 1.0 ha and more of agricultural land or a farm of the area of less than 1.0 ha, excluding agricultural land, which meets at least one of the thresholds mentioned below:

- 0,5 ha plantacji drzew owocowych,
- 0,5 ha plantacji krzewów owocowych,
- 0,3 ha szkółek sadowniczych i ozdobnych,
- 0,5 ha warzyw gruntowych,
- 0,5 ha truskawek gruntowych,
- 0,1 ha warzyw pod osłonami,
- 0,1 ha truskawek pod osłonami,
- 0,1 ha kwiatów i roślin ozdobnych pod osłonami,
- 0,5 ha chmielu,
- 0,1 ha tytoniu,
- 25 m² grzybów jadalnych,
- 10 sztuk bydła ogółem,
- 5 sztuk krów ogółem,
- 50 sztuk świń ogółem,
- 10 sztuk loch,
- 20 sztuk owiec ogółem,
- 20 sztuk kóz ogółem,
- 100 sztuk drobiu ogółem,
- 5 sztuk koni ogółem,
- 50 sztuk samic królików,
- 5 sztuk samic pozostałych zwierząt futerkowych,
- 10 sztuk pozostałych zwierząt utrzymywanych dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniele),
- 20 pni pszczelich.

Gospodarstwo ekologiczne to gospodarstwo stosujące ekologiczne metody produkcji rolniczej, które posiada certyfikat nadany przez jednostkę certyfikującą lub jest w trakcie przedstawiania się na ekologiczne metody produkcji rolniczej (pod kontrolą jednostki certyfikującej).

Dane o **atestowanych gospodarstwach ekologicznych** zostały opracowane na podstawie wykazów producentów przekazanych przez upoważnione jednostki certyfikujące Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zgodnie z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 25 VI 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975).

Gospodarstwo rolne osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej to gospodarstwo rolne prowadzone przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, którego podstawowa działalność jest zaliczana według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 do sekcji A, dział 01, grupy:

- 01.1 – uprawy rolne inne niż wieloletnie,
- 01.2 – uprawy roślin wieloletnich,
- 01.3 – rozmnażanie roślin,
- 01.4 – chów i hodowla zwierząt,
- 01.5 – uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana),
- 01.6, klasa 01.61 – działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną (utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska), a także niezależnie od zaklasyfikowania działalności podstawowej, gdy w gruntach użytkowanych przez jednostkę powierzchnia użytków rolnych wynosi 1 ha i więcej lub prowadzony jest chów/hodowla zwierząt gospodarskich.

- 0.5 ha of fruit-bearing trees plantation,
- 0.5 ha of fruit-bearing shrubs plantation,
- 0.3 ha of fruit and ornamental nurseries,
- 0.5 ha of soil-grown vegetables,
- 0.5 ha of soil-grown strawberries,
- 0.1 ha of vegetables under cover,
- 0.1 ha of strawberries under cover,
- 0.1 ha of flowers and ornamental plants under cover,
- 0.5 ha of hop,
- 0.1 ha of tobacco,
- 25 m² of edible mushrooms,
- 10 head of cattle in total,
- 5 head of cows in total,
- 50 head of pigs in total,
- 10 head of sows,
- 20 head of sheep in total,
- 20 head of goats in total,
- 100 head of poultry for slaughter in total,
- 5 head of horses in total,
- 50 head of female rabbits,
- 5 females of other fur-covered animals,
- 10 other animals kept for meat production (such as wild boar, deer, fallow deer),
- 20 beehives.

Organic farm is a farm using organic methods of agricultural production which holds a certificate granted by a certification body or which is under conversion to organic methods of agricultural production (under control of a certification body).

Data on **certified organic farms** have been elaborated on the basis of producers' registers delivered by authorized certifying bodies to the Main Inspector of Agricultural and Food Quality, in accordance with Article 9 section 2 of Legal Act of 25 VI 2009 on organic farming (Journal of Laws No. 116, item 975).

An agricultural farm of a legal person or organizational unit without legal status is understood as an agricultural farm held by a legal person or an organization unit without legal personality, the basic activity of which is rated according to the Polish Classification of Activities 2007, to Section A, division 01, groups:

- 01.1 – growing of non-perennial plants,
- 01.2 – growing of perennial plants,
- 01.3 – plant propagation,
- 01.4 – livestock production and breeding,
- 01.5 – cultivation of plants combined with rearing and breeding of animals (mixed agricultural activity),
- 01.6, class 01.61 – service activities supporting plant production (maintaining the lands in compliance with good agricultural and environmental conditions according to the norms), and also, irrespective of the basic activity classification, when the area of agricultural land per the land cultivated by the entity is 1 ha and more or when livestock is reared and bred.

Za **użytkownika gospodarstwa rolnego** uważa się osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, faktycznie użytkującą gospodarstwo rolne, niezależnie od tego, czy jest właścicielem, dzierżawcą tego gospodarstwa czy też użytkuje je z innego tytułu i niezależnie od tego, czy grunty wchodzące w skład gospodarstwa rolnego są położone na terenie jednej czy kilku gmin.

Uwaga

W związku z wprowadzeniem od 2010 r. stopniowych zmian w metodologii badań rolniczych **definicja gospodarstwa rolnego uległa zmianie**. Zgodnie z obowiązującą definicją gospodarstwa rolne nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy użytków rolnych o powierzchni poniżej 1 ha prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

Dane za 2010 r. z zakresu użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, plonów ziemiopłodów rolnych, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników rolniczych oraz z zużycia nawozów w gospodarstwach rolnych ogółem oraz w gospodarstwach indywidualnych zostały przeliczone według nowej definicji gospodarstwa rolnego. W związku z powyższym nie są one porównywalne z danymi publikowanymi w poprzednich edycjach publikacji.

5. Powierzchnia gruntów ogółem oznacza łączną powierzchnię użytków rolnych, lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów niezależnie od tytułu władania – własnych, dzierżawionych (na zasadzie umowy i bezumownie), użytkowanych z tytułu zajmowania określonego stanowiska (leśniczy, ksiądz, nauczyciel, itp.), wspólnych w części przypadających użytkownikowi, a także użytkowane przez gospodarstwo grunty należące do gospodarstw opuszczonych.

6. Powierzchnia użytków rolnych obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych.

Użytki rolne w dobrej kulturze – utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 III 2010 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 39, poz. 211, z późniejszymi zmianami) - prezentuje się w podziale na:

- powierzchnię pod zasiewami,
- grunty ugorowane,
- uprawy trwałe (w tym sady),
- ogrody przydomowe,
- łąki trwałe,
- pastwiska trwałe.

Użytki rolne pozostałe – użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze rolnej.

Holder of an agricultural holding is understood as a natural person, a legal person or an organizational unit without legal personality, actually cultivating the land, regardless of whether as an owner, a leaseholder, or using the land in any other respect, regardless of whether this land is situated in one or in several gminas.

Note

On account of introduction of gradual changes in methodology of agricultural surveys since 2010, the definition of agricultural holding has been changed. According to the binding definition owners of agricultural land who do not conduct agricultural activity and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activity on a small scale (below the specified thresholds) have not been included.

Data for years 2010-2012 concerning agricultural land in agricultural farm in total and in private farms were computed according to the new definition of agricultural farm. Therefore, data are not strictly comparable with the data published in the previous editions.

5. Total land area stands for the total area of agricultural land, forest and wooded area and other land, regardless of whether it is owned, leased (with or without contract), cultivated by virtue of the occupancy of a particular post (forester, priest, teacher, etc), common in the part shared by the holder, or land belonging to a deserted household, cultivated by another household.

6. The agricultural land area including area of agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land.

Agricultural land in a good agricultural condition – maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 11 III 2010 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 39, item 211, with later amendments) - is presented on the basis of a division into:

- sown area,
- fallow land,
- permanent crops (including orchards),
- kitchen gardens,
- permanent meadows,
- permanent pastures.

Other agricultural land – agricultural land which is not used and not maintained in a good condition.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym. Do powierzchni pod zasiewami nie zaliczamy powierzchni sadów, szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, uprawy wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także innych upraw trwałych (w tym choinek bożonarodzeniowych) oraz powierzchni upraw trwałych pod osłonami. Nie zalicza się tu również powierzchni plantacji drzew i krzewów szybkorosnących prowadzonych na użytkach rolnych, które kwalifikowane są do lasów, upraw w ogrodach przydomowych a także powierzchni upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny, zakwalifikowanych do gruntów ugorowanych.

Powierzchnia gruntów ugorowanych to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska. Zaliczamy tu grunty zarówno uprawnione, jak i nieuprawnione (np. gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha) do płatności obszarowych. Do gruntów ugorowanych należy zaliczyć także grunty przygotowane pod tegoroczne zasiewy (np. warzyw), ale do 1 czerwca 2014 r. nieobsiane lub nieobsadzone, a także powierzchnię upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Powierzchnia upraw trwałych to łączna powierzchnia plantacji drzew owocowych rosnących w zwartym nasadzeniu, krzewów owocowych rosnących w zwartym nasadzeniu, szkółek drzew i krzewów owocowych, szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych gruntowych upraw trwałych, w tym wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, choinek bożonarodzeniowych, a także upraw trwałych pod osłonami.

Powierzchnia sadów to plantacje drzew, krzewów owocowych i upraw jagodowych utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z plantacjami leszczyny, malin, winorośli) rosnące w zwartym nasadzeniu, a także szkółki drzew i krzewów owocowych, jeżeli ich łączna powierzchnia nie jest mniejsza niż 0,10 ha. Do sadów nie zalicza się powierzchni uprawy truskawek i poziomek.

Powierzchnia ogrodów przydomowych to powierzchnia zlokalizowana najczęściej wokół siedziby gospodarstwa, często oddzielona od reszty gospodarstwa. Obejmuje powierzchnię upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie w gospodarstwie domowym użytkownika gospodarstwa rolnego. Sporadycznie nadwyżki zbiorów mogą być sprzedawane. Ogród przydomowy może obejmować zarówno uprawy rolne i ogrodnicze jednoroczne, jak i uprawy wieloletnie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonych na rekreację.

Powierzchnia łąk trwałych to grunty pokryte trwale trawami (5 lub więcej lat), z zasady koszone, a w rejonach górskich również powierzchnia koszonych hal i połonin. Łąki powinny być utrzymywane w dobrej kulturze rolnej i przynajmniej raz w roku koszone, ale zbiory niekoniecznie wykorzystywane do celów produkcyjnych.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural farm. Sown area does not include the area of nurseries of ornamental trees and shrubs, nurseries of forest trees for commercial purposes, the crops of wicker, fruit-bearing trees and shrubs outside plantations, as well as any other permanent crops (including Christmas trees) and the area of permanent crops cultivated under cover, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops etc. The area of fast-growing trees and shrubs cultivated on agricultural land classified as forests, is not included in this category, either.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural and environmental condition. It includes the land either entitled or not to area payments (e.g. farms with the area of agricultural land of less than 1 ha). Fallow land also includes land prepared for this year's sowing (e.g. of vegetables), which was not sown or planted as of 1 June 2014, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs and their nurseries (orchards), nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, Christmas trees, as well as other permanent crops cultivated under covers.

The area of orchards is the land planted with fruit-bearing trees and shrubs, as well as berries, maintained in a good agricultural condition (including hazel, raspberry and grapevine plantations) and densely planted, including nurseries of fruit-bearing trees and shrubs, provided that their total area is not smaller than 0.10 ha. The areas of strawberry and wild strawberry crops are not included as orchards.

The area of kitchen gardens is the land located usually around the farm residence, often separated from the remaining farm area. It covers the area of crops which mainly serve as self-supplies for the household of the agricultural farm user. Infrequently the crop surplus may be sold. A kitchen garden may cover both agricultural and orchard crops, perennial and non-perennial. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

The area of permanent meadows is the land permanently overgrown with grass (for 5 years or more), which in principle is mown. In mountainous regions it also includes the area of mown mountain pastures. Meadows should be maintained in a good agricultural condition and mown at least once a year, but the crops do not have to be used for production purposes.

Powierzchnia pastwisk trwałych to grunty pokryte trwałe trawami (5 lat lub więcej), które z zasady nie są koszone lecz wypasane, a w rejonach górskich również powierzchnia wypasanych hal i połonin utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z pastwiskami trwałymi niewykorzystywanymi do celów produkcyjnych oraz z ekstensywnie wypasanymi pastwiskami położonymi na terenie pagórkowatym lub na znacznej wysokości, na glebach niskiej klasy, na których nie stosuje się nawożenia, podsiewów, melioracji itp.).

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych to powierzchnia o wielkości co najmniej 0,10 ha, pokryta roślinnością leśną (zalesiona) lub przejściowo jej pozbawiona (niezalesiona) oraz grunty związane z gospodarką leśną. Uwzględnia się tu powierzchnię szkółek drzew leśnych założonych na terenach leśnych i wykorzystywanych na potrzeby własne gospodarstwa rolnego (niehandlowe), a także powierzchnię drzew i krzewów szybkorosnących prowadzonych na użytkach rolnych.

Powierzchnia pozostałych gruntów to grunty będące pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi, parkami, powierzchnia wód śródlądowych (własnych i dzierzawionych), rowów melioracyjnych, powierzchnia porośnięta wikliną w stanie naturalnym, powierzchnia terenów bagiennych, powierzchnia innych gruntów (torfowiska, zwirownie), nieużytków (w tym gruntów zadrzewionych) oraz powierzchnia przeznaczona dla rekreacji (np. zlokalizowana wokół domu, pola golfowe itp.). Do pozostałych gruntów zalicza się także powierzchnię gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo, jeżeli grunty te nie powrócą już do użytkowania rolniczego, np. grunty rolne przeznaczone pod budowę drogi, supermarketu.

7. Produkcję rolniczą scharakteryzowano za pomocą podstawowych mierników, tj. produkcji globalnej, końcowej i towarowej. Ze względu na dostępność danych informacje w tym zakresie prezentuje się z rocznym opóźnieniem, tj. dla lat 2012 i 2013.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje (ustaloną szacunkowo):

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

The area of permanent pastures is the land overgrown with grass (for 5 years or more), which in principle is not mown but left for grazing. In mountainous regions it also includes the area of mountain pastures left for grazing and maintained in a good agricultural condition (including permanent pastures not used for production purposes and pastures for extensive grazing, located on mountainous land or at high altitudes with low-class soil, where no fertilization, sub-sowing, melioration, etc. is performed).

The area of forests and forest land is the area covered with forest plants (forested) or lacking such plants temporarily (non-forested), as well as land associated with forestry management. This category includes the area of forest nurseries established on forest land and used for own (non-commercial) purposes of the agricultural farm, as well as the area of fast-growing trees and shrubs cultivated on agricultural land.

The area of other land is the land under buildings, courtyards, ornamental squares and gardens, parks, inland water areas (owned and leased), melioration ditches, areas naturally covered by wicker, marshland, other land (e.g. peatbogs or gravel pits), fallow land (including forested and bushed land), as well as recreation areas (e.g. located around the house, golf courses, etc). Other land also includes the area of agricultural land not used for agricultural purposes and permanently excluded from such use, e.g. agricultural land intended for road or supermarket construction.

7. Agricultural output was characterized using basic measures, i.e. gross, final and market output. Due to data availability, information in this scope is presented with one year delay, i.e., for the years 2012 and 2013.

Gross agricultural output includes (estimated):

- 1) crop output, i.e., raw (not processed) products of plant origin (production for a given year);*
- 2) animal output, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.*

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of plant and animal products and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Produkcja towarowa w poszczególnych grupach podmiotów (gospodarstwa państwowe, spółki, spółdzielnie produkcji rolniczej i gospodarstwa indywidualne) jest pomniejszana o wartość produktów rolnych zakupionych bezpośrednio od innych grup podmiotów gospodarczych, równocześnie produkcja towarowa podmiotów gospodarczych, które dokonują sprzedaży jest powiększona o tę wartość. Produkcja towarowa nie obejmuje obrotów między poszczególnymi podmiotami gospodarczymi zaliczonymi do tej samej grupy podmiotów i sprzedaży produktów rolnych przez spółdzielnie produkcji rolniczej – członkom tych spółdzielni.

8. Wielkość produkcji roślinnej obliczono na podstawie:

- wyników czerwcowych badań reprezentacyjnych (w 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego) w zakresie powierzchni zasiewów,
- wyników reprezentacyjnych badań plonów i zbiorów oraz ocen i ekspertyz rzeczoznawców GUS,
- sprawozdań statystycznych z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek z udziałem mienia sektora prywatnego i publicznego.

9. Pod pojęciem **plon** rozumie się ilość jednostek wagowych (dt) danego ziemiopłodu zebranego z jednostki powierzchni (ha). W szacunkach plonów obowiązuje zasada obliczania plonów przeciętnych jako średnich ważonych, gdzie waga jest powierzchnią danej uprawy. Uwzględniane są przy tym powierzchnie, z których uzyskano wysokie, jak też i niskie plony oraz powierzchnie, z których plonów nie zebrano (zostały zniszczone w wyniku gradobicia, powodzi itp.).

Do przeliczenia zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Produkcję ziemniaków, warzyw i truskawek ujęto łącznie z produkcją z działek pracowników gospodarstw państwowych i członków gospodarstw spółdzielczych.

10. Dane o **powierzchni zasiewów** dotyczą poszczególnych ziemiopłodów uprawianych w plonie głównym.

Zboża, jeżeli nie zaznaczono inaczej, to:

- zboża podstawowe: pszenica, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto,
- mieszanki zbożowe na ziarno,
- gryka, proso, kukurydza na ziarno i pozostałe zbożowe, np. sorgo.

Strączkowe konsumpcyjne to: groch, fasola, bób oraz inne strączkowe jadalne uprawiane na ziarno (np. ciecierzycy). Powierzchnię zasianą grochem, fasolą, bobem itp. przewidzianą do zbioru w stanie niedojrzałym zaliczono do warzyw gruntowych.

Do **upraw przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, rzepak i rzepik, len (łącznie z Inem oleistym), konopie i tytoń.

Uprawy **pastewne** obejmują:

- okopowe (buraki, marchew i kapusta pastewna oraz brukiew, rzepa i inne),
- motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, np. koniczyna, lucerna i esparceta) oraz inne pastewne i trawy,
- kukurydzę na paszę,
- strączkowe pastewne na paszę, łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centers and on marketplaces.

The value of agricultural market output in the various entity groups (state farms, companies, agricultural production cooperatives and private farms) is decreased by the value of agricultural products purchased directly from other groups of economic entities. At the same time, the market output of economic entities which conduct the sale is increased by this value. Market output does not include turnover between individual economic entities included in the same entity group and agricultural product sales by agricultural production cooperatives to their members.

8. Crop output value was calculated on the basis of:

- June sample survey results (in 2010 – results of the Agricultural Census) on sown area,
- sample survey results on yields and production as well as the CSO experts' opinions,
- statistical reports of the state farms, agricultural production cooperatives and companies with a share of private and public sector property.

9. Yields are understood as the volume of weighing units (dt) of particular agricultural products harvested from the area unit (ha). Yield estimation consists of calculation of average yields as a weighted average, where the weight is the area of the given cultivation. Areas of high and low yields (included in the surveys) are taken into consideration as well as areas from which yields were not harvested (due to hailstorm, flood, etc).

To convert green fodder to hay, it was assumed that 5 dt of green fodder = 1 dt of hay.

Potatoes, vegetable and strawberry output was presented together with the output from allotments belonging to public farm workers and members of cooperatives.

10. Data concerning **sown area** refer to particular crop production cultivated in the main yield.

Cereals, unless otherwise stated, are:

- basic cereals: wheat, rye, barley, oats and triticale,
- cereal mixed for grain,
- buckwheat, millet, maize for grain and other cereal, e.g. sorgho.

Consumer pulses group includes peas, beans, broad beans and other edible pulses cultivated for grain (such as chick-peas). Area sown with peas, beans, broad beans etc and designed for harvest before reaching maturity has been included in ground vegetables.

Industrial crops include: sugar beets, oilseed rape and turnip rape, flax (including oilseed flax), hemp and tobacco.

Feed plants include:

- root plants (beets, fodder carrot and cabbage, rutabaga, turnip and others),
- small-seed legumes (including perennial, e.g. clover, lucerne, sanfoil) and other fodder and grass,
- maize designated for feeds,
- pulses for feed including cereal and pulse mixed for grain.

Pozostałe uprawy to: warzywa, truskawki, łubin gorzki, wysadki okopowych oraz inne, np. wiklina, zioła.

11. W 2014 r. dane dotyczące **powierzchni poszczególnych upraw ogrodniczych** zaprezentowane zostały na podstawie szacunku rzeczoznawców, którzy dokonywali oceny powierzchni upraw ogrodniczych według położenia gruntów. Jest to podejście pilotażowe, a w przyszłości GUS planuje pozyskiwanie takich danych z badań powierzchniowych.

12. Dane o **pogłowie zwierząt gospodarskich i produkcji zwierzęcej** opracowano na podstawie sprawozdawczości i wyników badań reprezentacyjnych, Powszechnego Spisu Rolnego 2010 oraz szacunków.

13. Z uwagi na niską precyzję danych uzyskanych w czerwcu 2014 r. dla pogłowia kóz i koni, do publikacji i wszystkich przeliczeń przyjmujemy pogłowie dla tych gatunków z 2013 r.

14. Dane o produkcji **żywca rzeźnego** dotyczą skupu zwierząt rzeźnych (pomniejszonego o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaży targowiskowej oraz uboju z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

Produkcję żywca rzeźnego podaje się:

- w „wadze żywej”, tj. według wagi zwierząt rzeźnych przed ubojem,
- w „wadze poubojowej cieplej” (wbc), tj. w przeliczeniu na mięso (masę mięsno-kostną), łącznie z tłuszczami i podrobami (jeżeli tak zaznaczono), za pomocą współczynników określających poubojową wydajność poszczególnych gatunków zwierząt.

Od 2011 r. dane dotyczące skupu żywca rzeźnego są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę wskaźnika do przeliczeń bydła.

Dane o produkcji i skupie mleka, jaj i wełny obejmują: mleko krowie, jaja kurze i wełnę niepraną owczą.

15. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze prowadzące skup produktów rolnych bezpośrednio od producentów z terenu województwa.

16. Dane o **cenach skupu** prezentuje się bez podatku VAT; dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

17. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen prowadzone przez stałych ankietatorów na celowo wytypowanych targowiskach. Przeciętne ceny miesięczne obliczono jako średnie arytmetyczne wszystkich notowań w skali całego kraju i województwa.

18. Dane o **ciągnikach** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych. Od 2010 r. dane prezentowane są na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 3 lata.

19. Lata gospodarcze dotyczą okresu od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2013/14 dotyczy okresu od 1 VII 2013 r. do 30 VI 2014 r.).

Other plants include: vegetables, strawberries, bitter lupin, green manure, others, i.e., willow, herbs.

11. In 2014, data on the **area of individual horticultural crops** have been presented on the basis of experts' estimation of the horticultural crop area taking into account the location of land. This is a pilot approach. In the future CSO plans to obtain such data from land cover studies.

12. Data regarding **livestock and animal output production** were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, Agricultural Census 2010 and estimates.

13. Due to low accuracy of data on goat and horse population obtained in June 2014, the data for 2013 regarding the population of these species are taken for the publication and all calculations.

14. Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

Output of animals for slaughter is presented:

- in “live weight”, i.e., by weight of animals before slaughter,
- in “post-slaughter warm weight (WWC)”, i.e. converted into meat including fats and pluck quantities (if indicated), applying conversion factors to determine the slaughter yield of several animal kinds.

Since 2011, data concerning procurement of animals for slaughter have not been comparable with data for previous years due to change of the indicator applied to stock count.

Data regarding production and procurement of milk, eggs and wool concern cows' milk, hen's eggs and sheep's greasy wool.

15. Procurement of agricultural products includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities conducting procurement of agricultural products directly from producers based in the Voivodship.

16. Data regarding **procurement prices** are presented excluding VAT; they refer to prices paid by economic units conducting procurement of agricultural products directly from agricultural producers. Average prices were computed as a quotient of value (excluding tax on goods and services) and quantity of each agricultural product.

17. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from price quotations of agricultural products provided by a network of interviewers collecting it on selected marketplaces. Average annual prices were calculated as arithmetic mean of all quotations within the whole country and all voivodships.

18. Data regarding **tractors** concern biaxial and caterpillar tractors. Since 2010, data have been presented on the basis of a survey conducted every three years.

19. Farming years cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2013/14 farming year covers the period from 1 VII 2013 to 30 VI 2014).

20. Dane w większości tablic zestawiono **według siedziby użytkownika.**

Siedziba użytkownika gospodarstwa indywidualnego to adres zamieszkania (który nie musi być jednocześnie adresem zameldowania) użytkownika.

Siedziba gospodarstwa rolnego osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej to siedziba jednostki lokalnej prowadzącej działalność rolniczą (jest to jednocześnie siedziba gospodarstwa).

21. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto – jeżeli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne, powierzchnię zasiewów i zwierzęta gospodarskie według stanu w czerwcu; w 2010 r. – według stanu w dniu 30 VI na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego.

22. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” lub mogą nie sumować się na 100%.

*20. Data in most tables have been compiled according to the **official residence of land holder.***

*The **seat of the holder of a private farm** is the address of residence of the holder (which needn't be the same as the address of permanent residence).*

*The **seat of a agricultural holding of a legal person or an organizational unit without legal personality** is the seat of the local unit conducting agricultural activity (also the seat of the holding).*

21. Agricultural land, crop area and livestock – unless otherwise indicated – as of June; were assumed to calculate the volume indicator, in 2010 – as of 30 VI according to the Agricultural Census.

22. Due to electronic data processing techniques, in some cases the sums of the components may differ from “total values” or do not sum up to 100%.

WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA

I. GOSPODARKA ZIEMIĄ

Powierzchnia gruntów ogółem należących do gospodarstw rolnych w 2014 r. wyniosła 822,3 tys. ha i w stosunku do 2013 r. zmniejszyła się o 20,9 tys. ha (o 2,5%). W ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych 85,7% stanowiły grunty gospodarstw indywidualnych, których powierzchnia wyniosła 704,4 tys. ha.

TABL. 1. POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2014 R.

Wyszczególnienie	Powierzchnia	
	w ha	w %
Użytki rolne ogółem	732383	100,0
użytki rolne w dobrej kulturze rolnej	724591	98,9
pod zasiewami	571964	78,1
grunty ugorowane	21235	2,9
uprawy trwałe	6597	0,9
w tym sady	4535	0,6
ogrody przydomowe	475	0,1
łąki trwałe	100162	13,7
pastwiska trwałe	24157	3,3
użytki rolne pozostałe	7792	1,1

Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w 2014 r. wyniosła 732,4 tys. ha i zmniejszyła się w stosunku do 2013 r. o 5,9 tys. ha, tj. o 0,8%. W ogólnej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwach rolnych 724,6 tys. ha (98,9%) stanowiły użytki w dobrej kulturze rolnej (użytki rolne utrzymywane zgodnie z normami dotyczącymi zachowania wymogów ochrony środowiska), a 7,8 tys. ha (1,1%) to użytki rolne pozostałe (niebędące w dobrej kulturze rolnej).

W 2014 r. w ogólnej powierzchni użytków rolnych, podobnie jak w latach poprzednich, dominował udział powierzchni zasiewów (78,1%), udział łąk trwałych wyniósł 13,7%, natomiast pastwisk trwałych i gruntów ugorowanych odpowiednio 3,3% i 2,9%.

II. WARTOŚĆ PRODUKCJI ROLNICZEJ

W 2013 r. w porównaniu z rokiem poprzednim globalna produkcja rolnicza zmniejszyła się (o 0,8%), na co wpływ miał zarówno spadek produkcji roślinnej (o 1,3%), jak i zwierzęcej (o 0,3%).

W omawianym roku 55,0% wartości końcowej produkcji rolniczej w województwie stanowiła produkcja zwierzęca. Wartość produkcji końcowej w 2013 r. w porównaniu z poprzednim rokiem była o 0,7% niższa, co było wynikiem spadku zarówno produkcji roślinnej (o 1,0%), jak i produkcji zwierzęcej (o 0,4%).

W analizowanym roku nastąpił spadek wartości towarowej produkcji rolniczej (o 3,9%), przy czym wartości produkcji roślinnej i zwierzęcej zmniejszyły się odpowiednio o 6,2% i o 2,0%.

III. PRODUKCJA ROŚLINNA

Warunki agrometeorologiczne

O wysokości plonów zebranych upraw decydują warunki agrometeorologiczne, tj. temperatura powietrza, ilość i rozkład opadów oraz nasłonecznienie. Czynniki te, oprócz zależnych od człowieka (stosowanie nasion kwalifikowanych, środków ochrony roślin, nawożenie), wpływają na rozwój i terminowość wykonywanych prac polowych przez rolników oraz stan i rozwój roślin w poszczególnych etapach wegetacji.

Warunki termiczno-wilgotnościowe panujące jesienią 2013 r. na ogół sprzyjały prowadzeniu przewidzianych na ten okres prac polowych. Na niektórych obszarach województwa pomorskiego odnotowano opóźnienie w siewie zbóż ozimych spowodowane wystąpieniem intensywnych opadów deszczu. Optymalnym terminem siewu zbóż ozimych w województwie pomorskim jest połowa ostatniej dekady września. W 2013 r. siew zbóż ozimych zakończono na początku października.

Przebieg pogody w listopadzie 2013 r. stwarzał dobre warunki dla wzrostu i rozwoju upraw ozimych. Stan plantacji zbóż i rzepaku utrzymywał się w tym okresie na dobrym lub bardzo dobrym poziomie. Zakończono również prace związane z wywozem nawozów organicznych i wykonaniem orki przedzimowej. W grudniu 2013 r. odnotowano wysokie jak na tę porę roku temperatury powietrza, co spowodowało przedłużenie okresu wegetacji roślin. Niekorzystnym zjawiskiem związanym z podwyższoną temperaturą było nasilenie się występowania chorób grzybowych, głównie mączniaka prawdziwego.

W styczniu 2014 r. panowały zmienne warunki atmosferyczne. Ciepły początek miesiąca negatywnie wpłynął na proces hartowania roślin oraz zwiększył zagrożenie porażenia chorobami. W drugiej połowie miesiąca odnotowano wystąpienie opadów śniegu oraz znaczny spadek temperatury (nawet do minus 20°C), co spowodowało zahamowanie wegetacji roślin i przejście w stan spoczynku zimowego. Wzrost temperatury w drugiej połowie lutego 2014 r. przyczynił się do zazielenienia się roślin oraz stopniowego wznowienia wegetacji.

Marzec 2014 r. był jednym z najcieplejszych na przestrzeni ostatnich lat. Pod koniec miesiąca odnotowano wysokie temperatury dochodzące nawet do 18-20°C. W pierwszej dekadzie miesiąca rozpoczęto wykonywanie pierwszych wiosennych prac polowych, a w trzeciej dekadzie przystąpiono do siewów zbóż jarych – w pierwszej kolejności owsa, następnie jęczmienia, pszenżyta i w niewielkim stopniu pszenicy. Większość plantacji ozimin wykazywała oznaki dobrego lub bardzo dobrego przezimowania.

Kwiecień 2014 r. był również ciepły, a temperatura powietrza była wyższa od średniej wieloletniej o około 2-3°C. W kwietniu przeprowadzono i zakończono siewy wszystkich gatunków zbóż jarych.

W wyniku ochłodzenia występującego w pierwszej i drugiej dekadzie maja 2014 r., tempo wzrostu i rozwoju roślin uległo przejściowemu spowolnieniu. Na początku miesiąca wystąpiły przymrozki, które lokalnie wyrządziły duże straty w uprawach ogrodniczych. Uszkodzenia upraw spowodowane były również przez silne gradobicia, które odnotowano lokalnie w drugiej połowie maja. Średnie temperatury w ciągu całego miesiąca kształtowały się na poziomie 11-12°C i były to temperatury najniższe w Polsce, natomiast opady wyniosły od 20 do 100 mm i również należały do najniższych w kraju.

Warunki agrometeorologiczne w czerwcu 2014 r. były zróżnicowane. Ciepłe dni odnotowane w pierwszej i częściowo drugiej dekadzie miesiąca sprzyjały wzrostowi i rozwojowi roślin, a notowane w trzeciej dekadzie czerwca ochłodzenie przyczyniło się do przejściowego spowolnienia tempa ich wzrostu i rozwoju. Zboża ozime w tym okresie zakończyły kwitnienie i pod koniec miesiąca znajdowały się w fazie od dojrzałości mlecznej (żyto, pszenżyto, pszenica) do dojrzałości woskowej (jęczmień). Zboża jare znajdowały się w fazie pełni kłoszenia.

Warunki pogodowe panujące w lipcu 2014 r. sprzyjały dojrzewaniu rzepaku oraz zbóż ozimych i jarych. W drugiej połowie miesiąca rozpoczęto żniwa zbóż ozimych i jarych. Pod względem termicznym lipiec, w odniesieniu do średniej wieloletniej, został uznany za bardzo ciepły. Opady były stosunkowo małe i wyniosły od 40 do 80 mm, co stanowiło od 40 do 80% normy wieloletniej.

Warunki agrometeorologiczne odnotowane w sierpniu sprzyjały sprawnemu przeprowadzeniu żniw w 2014 r. Na większości plantacji żniwa oraz siewy rzepaku zostały zakończone w sierpniu.

We wrześniu 2014 r. trwały prace związane z przygotowaniem pól pod zasiewy zbóż ozimych. Na lżejszych glebach przygotowanie pól do zasiewu przebiegało bez zakłóceń, natomiast na glebach cięższych orka siewna była odkładana na później ze względu na wysuszoną glebę. We wrześniu kontynuowano rozpoczęte w sierpniu wykopki ziemniaków, a także przystąpiono do zbioru buraków cukrowych oraz kukurydzy na kiszonkę i ziarno.

Październik 2014 r. był kolejnym miesiącem intensywnych prac polowych. Przebieg pogody w październiku stwarzał dobre warunki do zbioru upraw okopowych i pastewnych.

Powierzchnia zasiewów

W 2014 r. powierzchnia zasiewów wyniosła 572,0 tys. ha i była większa o 5,5 tys. ha (o 1,0%) w stosunku do 2013 r. Największa powierzchnia zasiewów znajdowała się w gospodarstwach indywidualnych i stanowiła 82,8% ogólnej powierzchni zasiewów (zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 1,2 p.proc.). W strukturze zasiewów zboża ogółem zajmowały 387,3 tys. ha, grupa roślin przemysłowych – 92,6 tys. ha, rośliny pastewne (łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno) – 59,9 tys. ha, natomiast powierzchnia uprawy ziemniaków wyniosła 17,4 tys. ha, a roślin zaliczanych do grupy „pozostałe” – 11,4 tys. ha.

W stosunku do 2013 r. w ogólnej powierzchni zasiewów udział powierzchni zbóż i ziemniaków zmniejszył się odpowiednio o 2,2 p.proc. i o 0,5 p.proc. Zwiększył się natomiast udział powierzchni upraw strączkowych jadalnych (o 0,2 p.proc.), upraw przemysłowych (o 0,6 p.proc.), upraw pastewnych (o 1,6 p.proc.) oraz upraw pozostałych (o 0,3 p.proc.).

Produkcja głównych upraw rolnych

Zboża

W 2014 r. powierzchnia uprawy zbóż ogółem wyniosła 387,3 tys. ha i była o 2,1% mniejsza od notowanej w 2013 r. Plony zbóż ogółem kształtowały się na poziomie 44,5 dt/ha, tj. o 4,5 dt/ha (o 11,3%) wyższym od uzyskanego w roku poprzednim, natomiast ich zbiory wyniosły 1722,0 tys. t, o 137,3 tys. t (o 8,7%) więcej niż w 2013 r.

Łączna powierzchnia uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniosła 367,3 tys. ha – o 2,7% mniej niż w roku poprzednim, natomiast ich plony osiągnęły poziom 45,1 dt/ha, o 5,0 dt/ha (o 12,5%) wyższy od uzyskanego rok wcześniej.

Szacuje się, że w porównaniu z wielkością plonów uzyskaną w 2013 r. prawie wszystkie gatunki zbóż plonowały wyżej, spadek plonu odnotowano tylko dla kukurydzy na ziarno:

- ↑ pszenica ozima – wzrost o 5,3 dt/ha (o 9,7%),
- ↑ pszenica jara – wzrost o 4,7 dt/ha (o 12,1%),
- ↑ żyto – wzrost o 3,2 dt/ha (o 10,5%),
- ↑ jęczmień ozimy – wzrost o 2,7 dt/ha (o 6,2%),
- ↑ jęczmień jary – wzrost o 2,9 dt/ha (o 8,2%),
- ↑ owies – wzrost o 3,5 dt/ha (o 11,6%),
- ↑ pszenżyto ozime – wzrost o 5,0 dt/ha (o 13,5%),
- ↑ pszenżyto jare – wzrost o 2,5 dt/ha (o 8,4%),
- ↑ mieszanki zbożowe ozime – wzrost o 3,0 dt/ha (o 9,4%),
- ↑ mieszanki zbożowe jare – wzrost o 3,1 dt/ha (o 10,6%),
- ↓ kukurydza na ziarno – spadek o 11,5 dt/ha (o 18,8%).

Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oszacowano na 1656,7 tys. t, tj. o 9,6% więcej niż w roku poprzednim.

TABL. 2. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, PLONY I ZBIORY ZBÓŻ

Wyszczególnienie	2013	2014	
	w liczbach bezwzględnych		2013 = 100
O G Ó Ł E M			
Powierzchnia w tys. ha	395,8	387,3	97,9
Plony z 1 ha w dt	40,0	44,5	111,3
Zbiory w tys. t	1584,7	1722,0	108,7
W tym ZBOŻA PODSTAWOWE Z MIESZANKAMI ZBOŻOWYMI			
Powierzchnia w tys. ha	377,4	367,3	97,3
Plony z 1 ha w dt	40,1	45,1	112,5
Zbiory w tys. t	1511,7	1656,7	109,6

Zboża intensywne (pszenicę, jęczmień i pszenżyto) zasiano na powierzchni 250,9 tys. ha, o 14,0 tys. ha większej niż w 2013 r. Udział powierzchni zasiewów zbóż intensywnych w grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniósł 68,3%, co oznacza wzrost o 5,5 p.proc. w porównaniu z rokiem poprzednim.

Zboża ekstensywne (żyto, owies i mieszanki zbożowe) zasiano na powierzchni 116,5 tys. ha, o 24,1 tys. ha (o 17,1%) mniej niż rok wcześniej, a ich udział w powierzchni zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniósł 31,7% i zmniejszył się o 5,5 p.proc. w stosunku do roku poprzedniego.

Rzepak i rzepik

W 2014 r. powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku (ozimego i jarego łącznie) wyniosła 82,6 tys. ha (w tym 90,5% stanowiły zasiewy rzepaku ozimego) i była większa o 6,4% od notowanej w 2013 r. Plony rzepaku i rzepiku były wyższe o 12,7 dt/ha od uzyskanych w poprzednim roku i wyniosły 36,7 dt/ha, natomiast ich zbiory kształtowały się na poziomie 303,4 tys. t, co oznacza wzrost o 117,0 tys. t (o 62,8%) w stosunku do uzyskanych w 2013 r.

TABL. 3. PRODUKCJA RZEPAKU I RZEPIKU

Wyszczególnienie	2013	2014	
	w liczbach bezwzględnych		2013 = 100
Powierzchnia w tys. ha	77,7	82,6	106,4
Plony z 1 ha w dt	24,0	36,7	152,9
Zbiory w tys. t	186,4	303,4	162,8

Ziemniaki

W 2014 r. powierzchnia uprawy ziemniaka (łącznie z powierzchnią uprawy w ogrodach przydomowych) wyniosła 17,5 tys. ha i była mniejsza o 12,6% niż w 2013 r.

Warunki pogodowe panujące w 2014 r. były na ogół korzystne dla wegetacji ziemniaków. Ostatecznie plon ziemniaków w 2014 r. oszacowano na poziomie 297 dt/ha, o 25,3% wyższym od uzyskanego przed rokiem. Zbiory ziemniaków wyniosły 519,4 tys. t i były wyższe o 43,7 tys. t (o 9,2%) w stosunku do 2013 r.

TABL. 4. PRODUKCJA ZIEMNIAKÓW^a

Wyszczególnienie	2013	2014	
	w liczbach bezwzględnych		2013 = 100
Powierzchnia w tys. ha	20,0	17,5	87,4
Plony z 1 ha w dt	237	297	125,3
Zbiory w tys. t	475,7	519,4	109,2

a łącznie z ogrodami przydomowymi.

Buraki cukrowe

Powierzchnia uprawy buraków cukrowych wyniosła 9,2 tys. ha i była o 1,1 tys. ha (o 10,7%) mniejsza od notowanej w 2013 r. Warunki pogodowe w omawianym roku były korzystne dla wegetacji buraka cukrowego i przyrostu masy korzeniowej.

TABL. 5. PRODUKCJA BURAKÓW CUKROWYCH

Wyszczególnienie	2013	2014	
	w liczbach bezwzględnych		2013 = 100
Powierzchnia w tys. ha	10,3	9,2	89,3
Plony z 1 ha w dt	581	666	114,6
Zbiory w tys. t	596,9	610,9	102,4

Plony buraków cukrowych ukształtowały się na poziomie 666 dt/ha, co oznacza wzrost o 14,6% w stosunku do 2013 r.

Zbiory buraków cukrowych natomiast określono na poziomie 610,9 tys. t, o 14,0 tys. t (o 2,4%) wyższym niż rok wcześniej.

Rośliny pastewne

W 2014 r. ogólna powierzchnia paszowa roślin pastewnych uprawianych w plonie głównym, łącznie z areałem trwałych użytków zielonych, wyniosła 163,5 tys. ha i była mniejsza o 5,0 tys. ha (o 3,0%) od notowanej w roku poprzednim.

Powierzchnia trwałych użytków zielonych zmniejszyła się o 5,3% w stosunku do roku poprzedniego i w 2014 r. wyniosła 124,3 tys. ha. W odniesieniu do 2013 r. zwiększyła się natomiast powierzchnia polowych upraw pastewnych (o 5,4%), która wyniosła 39,2 tys. ha.

TABL. 6. POWIERZCHNIA PASZOWA

Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	2013	2014	
	w tys. ha		2013 = 100
O g ó ł e m	168,5	163,5	97,0
Trwałe użytki zielone	131,3	124,3	94,7
Polowe uprawy pastewne	37,2	39,2	105,4

W porównaniu z 2013 r. w grupie polowych upraw pastewnych odnotowano wzrost powierzchni uprawy okopowych pastewnych (o 20,0%) i strączkowych pastewnych (o 113,4%) oraz kukurydzy na zielonkę (o 26,9%), przy jednoczesnym spadku powierzchni motylkowych drobnonasiennych (o 17,4%).

TABL. 7. ZBIORY ROŚLIN PASTEWNYCH NA PASZĘ

Wyszczególnienie	2013	2014	
	w tys. t		2013 = 100
Okopowe pastewne	23,0	28,4	123,4
Strączkowe pastewne	33,8	75,7	223,9
Motylkowe drobnonasienne ^a	514,3	408,3	79,4
Kukurydza na zielonkę	614,2	693,6	112,9
Trwałe użytki zielone ^b	591,9	574,7	97,1
łąki trwałe	447,0	483,2	108,1
pastwiska trwałe	144,9	91,5	63,1

a Łącznie z innymi pastewnymi trawami i pastwiskami polowymi. b W przeliczeniu na siano.

W 2014 r. zbiory upraw pastewnych wyniosły:

- okopowych pastewnych – 28,4 tys. t, co oznacza wzrost o 5,4 tys. t (o 23,4%) w stosunku do roku poprzedniego,
- strączkowych pastewnych – 75,7 tys. t, wzrost o 41,9 tys. t (o 123,9%),
- kukurydzy na zielonkę – 693,6 tys. t, wzrost o 79,4 tys. t (o 12,9%),
- trwałych użytków zielonych (w przeliczeniu na siano) – 574,7 tys. t, spadek o 17,2 tys. t (o 2,9%).

Zbiory roślin motylkowych drobnonasiennych zmniejszyły się o 106,0 tys. t (o 20,6%) i wyniosły 408,3 tys. t.

Szacuje się, że w 2014 r. powierzchnia łąk trwałych niewykorzystywanych gospodarczo (tj. nieeksploatowanych oraz skoszonych, lecz niezebranych) łącznie w I pokosie wyniosła 12,9% ogólnej powierzchni łąk trwałych (w 2013 r. – 13,6%), w II pokosie – 14,0% (odpowiednio 15,8%), a w III pokosie – 24,3% (32,4%).

Produkcja głównych upraw ogrodniczych

Warzywa gruntowe

W 2014 r. powierzchnia uprawy warzyw gruntowych, z uwzględnieniem areалу uprawy warzyw w ogrodach przydomowych, kształtowała się na poziomie 6,3 tys. ha i była większa o 30,8% od notowanej przed rokiem. Zwiększenie powierzchni uprawy dotyczyło wszystkich podstawowych gatunków warzyw, a największy wzrost zanotowano w uprawie kapusty i buraków ćwikłowych.

Łącznie zebrano 107,1 tys. t warzyw gruntowych, tj. o 25,0% więcej niż przed rokiem. Natomiast plonowanie większości gatunków było niższe niż w 2013 r., a wyżej plonowały jedynie buraki ćwikłowe i marchew jadalna.

TABL. 8. ZBIORY WARZYW GRUNTOWYCH ^a

Wyszczególnienie	2013	2014	
	w tys. t		2013 = 100
O g ó ł e m	85,7	107,1	125,0
Kapusta	18,4	23,1	125,7
Kalafiory	2,1	2,3	112,3
Cebula	3,9	4,8	121,2
Marchew jadalna	23,1	26,8	116,3
Buraki ćwikłowe	4,5	5,7	128,8
Ogórki	4,7	4,9	105,1
Pomidory	0,6	0,7	107,9
Pozostałe ^b	28,5	38,7	136,0

a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, szparagi, koper i inne.

W 2014 r. kapustę uprawiano na powierzchni 0,6 tys. ha, tj. o 26,8% większej niż przed rokiem, a jej plon był niższy o 0,8% od uzyskanego w 2013 r. W efekcie zebrano 23,1 tys. t kapusty, tj. o 25,7% więcej niż w 2013 r.

Kalafior uprawiano na powierzchni 0,1 tys. ha, tzn. o 14,0% większej niż w 2013 r. Przy plonie niższym o 1,5% zebrano 2,3 tys. t i była to ilość większa o 12,3% od zebranej przed rokiem.

Powierzchnia uprawy cebuli wyniosła 0,2 tys. ha i zwiększyła się na przestrzeni roku o 24,1%. Razem zebrano 4,8 tys. t cebuli, tj. o 21,2% więcej niż przed rokiem, chociaż plon był niższy o 2,4%.

W 2014 r. zbiory marchwi jadalnej wyniosły 26,8 tys. t i były o 16,3% wyższe od uzyskanych w 2013 r., a plonowanie kształtowało się na poziomie zbliżonym do 2013 r. Powierzchnia uprawy tego gatunku została określona na poziomie 0,8 tys. ha i była wyższa od obsianej marchwi w 2013 r. o 16,0%.

W 2014 r. powierzchnia uprawy buraków ćwikłowych kształtowała się na poziomie 0,2 tys. ha i była o 25,9% wyższa niż rok wcześniej. Przy plonie wyższym o 2,3% od uzyskanego przed rokiem zebrano 5,7 tys. t buraków, tj. o 28,8% więcej niż w 2013 r.

Powierzchnia uprawy ogórków wyniosła 0,3 tys. ha i zwiększyła się w skali roku o 6,4%. Zebrano 4,9 tys. t ogórków, tj. o 5,1% więcej niż w 2013 r., chociaż plon był niższy o 1,4%.

Pomidory, które nie znajdują w województwie pomorskim optymalnych warunków do uprawy, w 2014 r. zajmowały powierzchnię dochodzącą do 0,1 tys. ha, tj. o 9,0% wyższą niż przed rokiem. Przy plonie kształtującym się na poziomie zbliżonym do poprzedniego roku zebrano 0,7 tys. t pomidorów, tj. o 7,9% więcej.

Łączne zbiory warzyw zaliczanych do grupy „pozostałe”, tj. pietruszki, porów, selerów, rzodkiewki, sałaty, rabarbaru, szparagów, kopru i innych, wyniosły 38,7 tys. t i były o 36,0% wyższe od uzyskanych rok wcześniej. Na taką produkcję wpłynęło zwiększenie powierzchni uprawy (o 39,6%), gdyż średni plon tych gatunków był niższy od notowanego w 2013 r. (o 2,0%).

Owoce z drzew

W 2014 r. produkcja owoców z drzew została oszacowana na 21,7 tys.t, tj. o 47,7% więcej niż w poprzednim roku. O tak wysokich zbiorach zdecydowała znacznie wyższa niż przed rokiem produkcja jabłek, gruszek i czereśni.

TABL. 9. ZBIORY OWOCÓW Z DRZEW^a

Wyszczególnienie	2013	2014	
	w t		2013 = 100
O g ó ł e m	14697	21712	147,7
Jabłonie	13184	20050	152,1
Grusze	248	416	167,9
Śliwy	387	403	104,2
Wiśnie	506	407	80,6
Czereśnie	240	318	132,6
Pozostałe ^b	132	117	88,8
w tym orzechy włoskie	117	97	83,0

a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b Morele, brzoskwinie, orzechy włoskie.

Według szacunku w 2014 r. zbiory jabłek wyniosły 20,0 tys. t i przy wzroście powierzchni nasadzeń o 9,5% były wyższe o 52,1% od uzyskanych w 2013 r. Średni plon z 1 ha był wyższy o 39,0% od szacowanego w 2013 r.

W 2013 r. zebrano 0,4 tys. t gruszek, tj. o 67,9% więcej niż przed rokiem. Uzyskany plon można uznać za dobry, gdyż przewyższał plon z 2013 r. o 49,7%. W porównaniu z 2013 r. powierzchnia uprawy tego gatunku była większa o 12,0%.

Zbiór śliwek określony na poziomie 0,4 tys. t był większy o 4,2% od uzyskanego w 2013 r. Wyższa produkcja była następstwem zwiększenia o 4,1% nasadzeń, gdyż uzyskany plon kształtował się na poziomie zbliżonym do uzyskanego w 2013 r.

Zbiór wiśni wyniósł 0,4 tys. t i był niższy od zbioru uzyskanego w 2013 r. o 19,4%. Produkcja wiśni byłaby wyższa, gdyby nie wystąpiły problemy ze zbytem tego gatunku owoców. Część sadowników zaniechała ich zbioru ze względu na niskie ceny skupu.

Zbiór czereśni przekroczył 0,3 tys. t i był o 32,6% wyższy od zanotowanego rok wcześniej, a decydującym o wysokości produkcji czynnikiem było wyższe o 32,1% plonowanie. Areal uprawy tego gatunku owoców utrzymywał się natomiast na poziomie zbliżonym do 2013 r.

Łączna produkcja moreli, brzoskwiń i orzechów włoskich w 2014 r. została oszacowana na 0,1 tys. t, tj. o 11,2% mniej od uzyskanej w 2013 r.

Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Łączne zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2014 r. wyniosły 6,2 tys. t i były o 19,9% niższe od zbiorów roku poprzedniego. W porównaniu z 2013 r. zanotowano jedynie wzrost produkcji agrestu.

TABL. 10. ZBIORY OWOCÓW Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH ^a

Wyszczególnienie	2013	2014	
	w t		2013 = 100
O g ó ł e m	7755	6215	80,1
Truskawki	4898	3655	74,6
Maliny ^b	144	140	97,0
Porzeczki	1734	1583	91,3
Agrest	111	120	107,6
Pozostałe ^c	868	718	82,7

a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b Łącznie z jeżyną bezkolcową. c Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

W 2014 r. powierzchnia uprawy truskawek kształtowała się na poziomie zbliżonym do powierzchni szacowanej w 2013 r. Niekorzystne warunki pogodowe odnotowane na początku maja (przymrozki) oraz w trzeciej dekadzie miesiąca (lokalne gradobicia) znalazły odzwierciedlenie w obniżeniu plonów owoców w porównaniu z 2013 r. o 25,7%. Wpłynęło to na wielkość produkcji, którą określono na poziomie 3,7 tys. t i była to produkcja niższa od uzyskanej w poprzednim roku o 25,4%.

Zebrano ponad 0,1 tys. t malin, tj. o 3,0% mniej niż w 2013 r. Zbiór na takim poziomie był następstwem przede wszystkim niższego plonowania, ponieważ powierzchnia uprawy w relacji do 2013 r. była wyższa o 4,6%.

Ogólny zbiór porzeczki został określony na poziomie 1,6 tys. t i był niższy o 8,7% od uzyskanego przed rokiem. Na wielkość produkcji wpłynęło zarówno niższe o 4,3% plonowanie, jak i zmniejszenie na przestrzeni roku areału uprawy o 4,6%.

Zbiór agrestu wynoszący 0,1 tys. t był o 7,6% wyższy niż w 2013 r. O takim wzroście produkcji zdecydowało zwiększenie powierzchni nasadzeń o 8,1%, gdyż plonowanie utrzymało się na poziomie zbliżonym do poprzedniego roku.

Łączny zbiór aronii, borówki wysokiej, leszczyny i innych gatunków wyniósł w 2014 r. 0,7 tys. t i był niższy od zbioru z poprzedniego roku o 17,3%. Taka produkcja była efektem zmniejszenia na przestrzeni roku zarówno powierzchni nasadzeń (o 5,6%) jak i plonowania (o 12,1%).

IV. PRODUKCJA ZWIERZĘCA

Zwierzęta gospodarskie

TABL. 11. POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH W 2014 R.

Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	Dynamika	
			czerwiec 2013 = 100	grudzień 2013 = 100
	w tys. szt.			
Bydło	201,3	188,4	101,0	102,8
w tym krowy	72,7	66,7	97,7	98,5
Owce	14,6	13,5	102,6	84,2
w tym maciorki	8,6	7,9	109,0	77,8
Drób ogółem ^a	5625,2	5233,7	140,8	102,6
Trzoda chlewna	756,7	463,4	106,8 ^b	103,0 ^c
w tym lochy	74,0	40,3	101,9 ^b	102,6 ^c

a W wieku powyżej 2 tygodni (kury, gęsi, kaczki, indyki i drób pozostały – łącznie). b Lipiec 2013 = 100. c Marzec 2014 = 100.

Bydło

W czerwcu 2014 r. pogłowie bydła wyniosło 201,3 tys. szt. i było większe o 2,1 tys. szt. (o 1,0%) od stanu notowanego w analogicznym miesiącu 2013 r., a w porównaniu z liczebnością stada w grudniu 2013 r. – zwiększyło się o 5,4 tys. szt. (o 2,8%).

W czerwcu 2014 r. pogłowie krów wyniosło 72,7 tys. szt., co oznacza zmniejszenie o 1,7 tys. szt. (o 2,3%) liczebności stada w stosunku do stanu w czerwcu 2013 r. i o 1,1 tys. szt. (o 1,5%) w porównaniu z grudniem 2013 r.

W gospodarstwach indywidualnych pogłowie bydła wzrosło do poziomu 188,4 tys. szt., tj. o 1,9 tys. szt. (o 1,0%) więcej niż w czerwcu 2013 r. i o 5,6 tys. szt. (o 3,0%) więcej od stanu notowanego w grudniu 2013 r.

W czerwcu 2014 r. obsada bydła ogółem na 100 ha użytków rolnych wyniosła 27,5 szt. wobec 27,0 szt. rok wcześniej.

W strukturze stada bydła ogółem udział poszczególnych grup wiekowo-użytkowych w czerwcu 2014 r. wyniósł:

- cielęta w wieku poniżej 1 roku – 27,8%,
- młode bydło w wieku 1-2 lat – 28,1%,
- bydło w wieku 2 lat i więcej – 44,1%,
w tym krowy – 36,1%.

W czerwcu 2014 r. w porównaniu ze strukturą pogłowia bydła w czerwcu 2013 r. zmniejszył się udział cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 1,4 p.proc.), wzrósł natomiast udział młodego bydła w wieku 1-2 lat (o 1,0 p.proc.) i bydła w wieku 2 lat i więcej (o 0,4 p.proc.).

Wyniki czerwcowego badania pogłowia bydła wskazują na utrzymanie się tendencji wzrostowych w chowie tego gatunku. W czerwcu 2013 r. w skali roku pogłowie bydła zwiększyło się o 0,3%, natomiast w grudniu 2013 r. oraz w czerwcu 2014 r. skala rocznego wzrostu pogłowia bydła wyniosła odpowiednio 4,2% i 1,0%.

W okresie styczeń-czerwiec 2014 r. przeciętna cena skupu 1 kg żywca wołowego (6,61 zł) była o 3,1% wyższa w stosunku do notowanych w I półroczu poprzedniego roku, a cena skupu 100 litrów mleka (151,79 zł) w omawianym okresie wzrosła o 17,4%.

W czerwcu 2014 r. za 1 kg żywca wołowego rolnicy otrzymywali w skupie 5,64 zł, tj. o 2,2% więcej niż w czerwcu 2013 r., a o 2,4% mniej niż w maju 2014 r. W omawianym miesiącu za 100 litrów mleka płacono rolnikom w skupie 140,30 zł, o 9,2% więcej niż w analogicznym miesiącu 2013 r.

Trzoda chlewna

Według stanu w czerwcu 2014 r. pogłowie trzody chlewnej liczyło 756,7 tys. szt. i było wyższe od stanu notowanego w końcu lipca 2013 r. o 48,3 tys. szt. (o 6,8%), a w porównaniu z marcem 2014 r. było wyższe o 22,2 tys. szt. (o 3,0%).

W czerwcu 2014 r. stado loch zwiększyło się w stosunku do stanu na koniec lipca 2013 r. o 1,4 tys. szt. (o 1,9%) do poziomu 74,0 tys. szt., w tym liczebność stada loch prośnych wzrosła o 1,6 tys. szt. (o 3,4%) do poziomu 48,3 tys. szt. Natomiast w porównaniu z marcem 2014 r. odnotowano zwiększenie liczebności stada loch na chów o 1,9 tys. szt. (o 2,6%) i pogłowia loch prośnych o 1,0 tys. szt. (o 2,0%).

W gospodarstwach indywidualnych utrzymywano 463,4 tys. szt. trzody chlewnej, tj. 61,2% pogłowia w województwie, a roczny wzrost liczebności stada w tej grupie gospodarstw wyniósł 45,7 tys. szt. (11,0%), natomiast w porównaniu z marcem 2014 r. stado zwiększyło się o 21,1 tys. szt. (o 4,8%).

W czerwcu 2014 r. obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych wyniosła 103,3 szt., w tym 10,1 szt. loch, wobec odpowiednio 95,9 szt. i 9,8 szt. przed rokiem.

W strukturze stada trzody chlewnej ogółem udział poszczególnych grup produkcyjno-użytkowych w czerwcu 2014 r. wyniósł:

- prosięta o wadze do 20 kg – 30,8%,
- warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg – 25,6%,
- trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej – 33,6%,
- trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej – 10,0%,
w tym lochy na chów razem – 9,8%,
w tym prośne – 6,4%.

W porównaniu ze strukturą pogłowia trzody rejestrowaną na koniec lipca 2013 r. zmniejszył się udział prosiąt (o 3,0 p.proc.) i trzody na chów (o 0,5 p.proc.), wzrósł natomiast udział trzody chlewnej na ubój (o 1,9 p.proc.) i warchlaków o wadze od 20 do 50 kg (o 1,6 p.proc.).

Stan pogłowia trzody chlewnej w czerwcu 2014 r. wskazuje na tendencję wzrostową w chowie świń. W marcu 2014 r. pogłowie trzody chlewnej ogółem wykazywało wzrost w skali roku o 4,9%, ale liczebność pogłowia macior obniżyła się o 1,6%. Z kolei w czerwcu 2014 r. roczny wzrost pogłowia świń był większy i wyniósł 6,8%, w tym zwiększenie stada loch na chów wyniosło 1,9%.

W okresie styczeń-czerwiec 2014 r. przeciętne ceny żywca wieprzowego w skupie były niższe niż w analogicznym okresie 2013 r. W styczniu 2014 r. za 1 kg żywca wieprzowego rolnicy otrzymywali w skupie 4,73 zł (o 4,1% mniej niż w styczniu 2013 r.), w marcu 2014 r. – 4,53 zł (o 8,3% mniej niż w analogicznym miesiącu poprzedniego roku), a w czerwcu 2014 r. – 4,99 zł (o 3,9% mniej niż przed rokiem). W tym czasie rejestrowano również znacznie niższe niż przed rokiem ceny zbóż podstawowych w obrotach targowiskowych. W styczniu 2014 r. wyniosły one średnio 82,50 zł za 1 kg, w marcu – 85,00 zł, w czerwcu – 75,95 zł, wykazując spadek w skali roku odpowiednio o: 19,1%, 19,5%, 18,2%.

W 2014 r. opłacalność tuczu świń mierzona relacją ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do ceny żyta w skupie pozostała na zbliżonym poziomie, tj. 7,8 kg w styczniu wobec 7,6 kg w czerwcu (opłacalna relacja cen żywca wieprzowego do cen żyta to około 10-11 kg), wykazując wzrost w stosunku do stycznia 2013 r. o 6,5% i spadek do lipca o 8,5%.

Większe zainteresowanie producentów rozwojem chowu świń skutkowało wysokim poziomem cen targowiskowych prosiąt.

W styczniu i w marcu 2014 r. za 1 prosię rolnicy otrzymywali po 150,00 zł (wobec – 141,67 zł w styczniu 2013 r. i 165,00 zł w marcu 2013 r.), natomiast w maju 2014 r. cena 1 prosięcia na chów kształtowała się na poziomie 203,33 zł (wobec 165,00 zł w maju 2013 r.).

Owce

W czerwcu 2014 r. pogłowie owiec zwiększyło się do poziomu 14,6 tys. szt. i było o 0,4 tys. szt. (o 2,6%) wyższe niż rok wcześniej. Natomiast populacja maciorek owczych zwiększyła się o 0,7 tys. szt. (o 9,0%) do poziomu 8,6 tys. szt. Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych wyniosła 2,0 szt. wobec 1,9 szt. w czerwcu 2013 r.

Drób

Pogłowie drobiu ogółem (w wieku powyżej 2 tygodni) w czerwcu 2014 r. wyniosło 5625,2 tys. szt. i było wyższe o 1630,4 tys. szt. (o 40,8%) niż w analogicznym miesiącu poprzedniego roku.

Struktura gatunkowa pogłowia drobiu ogółem przedstawiała się następująco:

- 97,0% – stanowił drób kurzy ogółem (w czerwcu 2013 r. – 95,8%),
w tym nioski – 19,9% (w czerwcu 2013 r. – 33,5%).

Średnio w województwie obsada drobiu ogółem na 100 ha użytków rolnych wyniosła 768,1 szt. wobec 541,1 szt. w czerwcu 2013 r.

V. SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W 2014 r. wartość skupu produktów rolnych ogółem wyniosła 3192,0 mln zł i była o 6,0% wyższa od wartości odnotowanej w 2013 r. Produkty roślinne stanowiły 32,4% ogólnej wartości skupu, natomiast zwierzęce – 67,6%. W porównaniu z poprzednim rokiem nastąpił spadek wartości skupu produktów roślinnych (o 7,5%), a wzrost wartości skupu produktów zwierzęcych (o 13,9%).

Wartość skupu produktów rolnych od gospodarstw indywidualnych w 2014 r. osiągnęła poziom 2477,9 mln zł, co oznacza wzrost o 8,5% w stosunku do 2013 r. W odniesieniu do produktów roślinnych odnotowano spadek wartości skupu o 14,1%, a w stosunku do produktów zwierzęcych zwiększenie o 20,5%.

Skup zbóż w 2014 r. wyniósł 843,0 tys. t i w porównaniu z 2013 r. był wyższy o 11,1%, przy czym największy wzrost dotyczył pszenżyta (o 81,6%), a największy spadek – owsa i mieszanek zbożowych (o 20,9%).

Ilość żywca rzeźnego w wadze żywej skupionego w 2014 r. wyniosła 376,6 tys. t i była wyższa o 21,5% w porównaniu z 2013 r., przy wyższym niż rok wcześniej skupie koni (o 114,3%), trzody chlewnej (o 27,5%) i drobiu (o 17,9%), a jednocześnie niższym skupie bydła (o 4,1%).

W 2014 r. skupiono 298,3 mln l mleka krowiego, tj. o 11,7% więcej niż w 2013 r. Natomiast ilość skupionych jaj kurzych konsumpcyjnych była większa niż w roku poprzednim (o 65,2%) i wyniosła 24930,0 tys. szt.

VI. CENY PRODUKTÓW ROLNYCH

W 2014 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano spadek cen wszystkich gatunków zbóż zarówno w skupie, jak i na targowiskach, w tym największy w skupie dotyczył cen 1 dt pszenicy (o 11,3%) oraz jęczmienia (o 11,1%), a na targowiskach ceny 1 dt żyta (o 19,9%). W 2014 r. przeciętne ceny ziarna zbóż na targowiskach kształtowały się na wyższym poziomie niż w skupie.

Średnia cena skupu ziemniaków ogółem kształtowała się w 2014 r. na poziomie 43,99 zł za 1 dt i była niższa od ceny z poprzedniego roku o 10,6%. W stosunku do 2013 r. odnotowano spadek ceny skupu ziemniaków jadalnych (o 9,4%) i przemysłowych (o 10,9%).

Średnia cena skupu 1 dt buraków cukrowych osiągnęła poziom 13,69 zł i była niższa od ceny z poprzedniego roku o 10,1%. Za 1 dt rzepaku i rzepiku płacono w skupie 135,02 zł – o 11,6% mniej niż rok wcześniej.

W 2014 r. odnotowano wzrost cen skupu żywca wołowego (bez cieląt), a cena żywca wieprzowego zmniejszyła się do poprzedniego roku. W omawianym okresie za 1 kg żywca wołowego (bez cielęcogo) płacono 6,21 zł, o 0,3% więcej niż w 2013 r., a za 1 kg żywca wieprzowego – 4,76 zł, tj. mniej o 11,2% w porównaniu z 2013 r.

Średnia cena mleka w skupie ukształtowała się na poziomie 1,38 zł za 1 l i w porównaniu do 2013 r. utrzymała się na tym samym poziomie.

VII. ŚRODKI PRODUKCJI W ROLNICTWIE

W 2013 r. użytkowano 46,6 tys. szt. ciągników, w tym ciągniki będące w użytkowaniu gospodarstw indywidualnych stanowiły 97,5% ogólnej liczby ciągników w województwie. W 2013 r. na 1 ciągnik przypadało 15,8 ha użytków rolnych (w gospodarstwach indywidualnych odpowiednio 13,9 ha).

Zużycie nawozów mineralnych w przeliczeniu na czysty składnik w roku gospodarczym 2013/14 wyniosło 104,6 tys. t i w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku zmniejszyło się o 9,1 tys. t (o 8,0%). Spadek odnotowano we wszystkich grupach nawozów, przy czym w grupie nawozów fosforowych był on największy (23,0%), a w grupie nawozów azotowych i potasowych wyniósł odpowiednio 6,5% i 0,2%.

W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych w roku gospodarczym 2013/14 zastosowano średnio 142,8 kg nawozów mineralnych, co oznacza niższy (o 7,2%) niż przed rokiem poziom nawożenia. Ponad połowę masy tych nawozów (89,0 kg na 1 ha użytków rolnych) stanowiły nawozy azotowe.

W roku gospodarczym 2013/14 zużycie nawozów wapniowych pod zbiory 2014 r. wyniosło 47,3 tys. t i było niższe niż pod zbiory 2013 r. o 2,1 tys. t (o 4,3%). W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych zużyto 64,6 kg nawozów wapniowych, o 2,3 kg (o 3,4%) mniej niż rok wcześniej.

RESULTS OF THE SURVEYS – SYNTHESIS

I. LAND ECONOMY

The total area of land belonging to agricultural holdings in 2014 amounted to 822.3 thousand ha and was by 20.9 thousand ha (by 2.5%) smaller than in 2013. 85.7% of the total agricultural farm land belonged to private farms, covering the area of 704.4 thousand ha.

TABL. 1. AGRICULTURAL LAND AREA IN AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2014

Specification	Area	
	in ha	in %
Total agricultural land	732383	100.0
agricultural land in good agricultural condition	724591	98.9
sown area	571964	78.1
fallow land	21235	2.9
permanent crops	6597	0.9
of which orchards	4535	0.6
kitchen gardens	475	0.1
permanent meadows	100162	13.7
permanent pastures	24157	3.3
other agricultural land	7792	1.1

The area of agricultural land in agricultural holdings reached 732.4 thousand ha in 2014. It decreased by 5.9 thousand ha, i.e., by 0.8% in relation to 2013. 724.6 thousand ha (98.9%) of the total agricultural land in holdings was in good agricultural condition (agricultural land maintained in accordance with the environmental protection standards), while 7.8 thousand ha (1.1%) was other agricultural land (not in good agricultural condition).

In 2014, like in the previous years, the sown area predominated in the total agricultural land area (78.1% of the agricultural land), followed by permanent meadows (13.7%). Permanent pastures and fallow land accounted for 3.3% and 2.9% respectively.

II. VALUE OF AGRICULTURAL OUTPUT

In 2013, gross agricultural output decreased by 0.8% in relation to the previous year. This decrease was due to lower crop production (1.3%) and animal output (by 0.3%).

The animal output accounted for 55.0% of the final value of the agricultural output during the analysed year. The final production value in 2013 was by 0.7% lower than in the previous year, which was due to a decrease in both crop production (by 1.0%) and in animal output (by 0.4%).

A 3.9% decrease in commodity value of agricultural output was recorded in the analysed year. The crop output decreased by 6.2% and the animal output by 2.0.

III. CROP OUTPUT

Agro-meteorological conditions

The volume of crop is determined by agro-meteorological conditions, i.e. air temperature, the amount and distribution of precipitation and insolation. These factors, in addition to those dependent on men (the use of certified seeds, pesticides, fertilizers) have an impact on the development and timely field work, as well as on the condition and growth of plants at various stages of vegetation.

Thermal and humidity conditions in autumn 2013 were usually favourable for field work conducted during that time. A delay in sowing of winter cereals caused by heavy rainfalls was reported in some areas of Pomorskie Voivodship. The optimal time of winter cereal sowing in Pomorskie Voivodship is half of the last decade of September. In 2013, sowing of winter crops was completed in early October.

The weather in November was beneficial for winter crop. The plantations of cereals and rape were in good or very good condition in this period. Applying organic fertilizers and winter plowing were also completed. The temperature recorded in December was high for this period, which prolonged crop vegetation. An unfavorable phenomenon associated with increased temperature was intensified occurrence of fungal diseases, mainly powdery mildew.

Changeable weather conditions prevailed in January 2014. Warm beginning of the month had a negative impact on the plant strengthening process. It also increased a risk of disease incidence. Snowfalls and significant drop in temperature (up to minus 20°C) in the second half of the month hampered plant growth and transition into a state of winter dormancy. The temperature rise in the second half of February 2014 helped plants to turn green and contributed to a gradual resumption of vegetation.

March 2014 was one of the warmest in recent years. High temperatures reaching up to 18-20°C were recorded at the end of the month. Spring field work began in the first decade of the month, and in the third decade – sowings of spring cereals: oats first, then barley, triticale and, to a small extent, wheat. Most of the winter crop plantations showed signs of a good or very good overwintering.

April 2014 was also warm and the air temperature was by about 2-3°C above the long-term average. Sowing of all types of spring cereals was carried out and completed.

As a result of cooling which occurred in the first and second decade of May 2014, plant growth and development slowed down temporarily. Ground frost locally caused big losses in horticultural crops at the beginning of the month. Crop damage was also caused by strong hailstorms which were recorded locally in the second half of May. Average temperature throughout the month stood at 11-12°C and it was the lowest temperature in Poland, while rainfall ranged from 20 to 100 mm and was also among the lowest nationwide.

Agro-meteorological conditions were varied in June 2014. Warm and sunny weather occurring in the first and second decade of the month contributed to acceleration of growth and development of plants. The inflow of cold air in the third decade of the month caused temporary slowdown in the growth and development of crops. The flowering of winter crops ended in this period and at the end of the month, rye, triticale and wheat were in the stage of ripeness, while barley reached wax maturity. Spring cereals were in full heading stage.

The weather in July 2014 was favourable for ripening of rape and both winter and spring cereals. The harvest of winter cereals began in the second half of the month. July was considered a very warm month with regard to the long-term average. Precipitation was relatively small, reaching 40 to 80 mm, which accounted for 40 to 80% of the long-term norm.

Agro-meteorological conditions in August favoured smooth conduct of the harvest in 2014. The harvest and the sowing of rape were completed by the end of August on most plantations.

In September 2014, the preparation of fields for sowing of winter cereals was in progress. Preparation of fields for sowing ran smoothly on lighter soils, while the plowing of heavier soils was postponed due to the dried soil. In September, the harvest of potatoes which began in August was continued and the harvest of sugar beet and corn for silage and grain began.

October 2014 was another month of intensive field work. The weather created favourable conditions for root crop and fodder harvest.

Sown area

In 2014, the sown area amounted to 572.0 thousand ha and was by 5.5 thousand ha (1.0%) bigger compared to 2013. Private farms had the largest share in the total sown area, reaching 82.8% of the total volume (by 1.2 percentage point less than in the previous year). The total cereal crop structure covered 387.3 thousand ha, industrial crops – 92.6 thousand ha, the area under forage (including cereal and mixed pulses for grain) amounted to 59.9 thousand ha, while potatoes covered 17.4 thousand ha and plants included in the group of "other" – 11.4 thousand ha.

Compared to 2013, the share of cereals and potatoes in the total area sown area decreased respectively by 2.2 percentage points and by 0.5 percentage point. However, the share of edible pulses acreage increased (by 0.2 percentage point), as well as the area of industrial crops (by 0.6 percentage point), feed plants (by 1.6 percentage point) and other crops (by 0.3 percentage point).

Production of main agricultural crop

Cereals

In 2014, the total area under cereals amounted to 387.3 thousand ha, by 2.1% less than in 2013. The total cereal yield stood at 44.5 dt/ha, which was by 4.5 dt/ha (by 11.3%) more than in the previous year. 1722.0 thousand tons were harvested, i.e. by 137.3 thousand tons (by 8.7%) more than in 2013.

The total sown area of basic cereals including mixed cereals came to 367.3 thousand ha – by 2.7% less than in the previous year. Their yield reached 45.1 dt/ha, by 5.0 dt/ha (by 12.5%) more than in the previous year.

It is estimated that in comparison with the yields obtained in 2013, almost all cereals yielded higher than in the previous year (only corn for grain recorded lower yield):

- ↑ winter wheat – up by 5.3 dt/ha (by 9.7%),
- ↑ spring wheat – up by 4.7 dt/ha (by 12.1%),
- ↑ rye – up by 3.2 dt/ha (by 10.5%),
- ↑ winter barley – up by 2.7 dt/ha (by 6.2%),
- ↑ spring barley – up by 2.9 dt/ha (by 8.2%),
- ↑ oats – up by 3.5 dt/ha (by 11.6%),
- ↑ winter triticale – up by 5.0 dt/ha (by 13.5%),
- ↑ spring triticale – up by 2.5 dt/ha (by 8.4%),
- ↑ winter mixed cereals – up by 3.0 dt/ha (by 9.4%),
- ↑ spring mixed cereals – up by 3.1 dt/ha (by 10.6%),
- ↓ corn for grain – down by 11.5 dt/ha (by 18.8%).

The crop of basic cereals including mixed cereal was estimated at 1656.7 thousand tons, i.e. by 9.6% more than in the previous year.

TABL. 2. SOWN AREA, YIELDS AND PRODUCTION OF CEREALS

Specification	2013	2014	
	in absolute numbers		2013 = 100
TOTAL			
Area in thous. ha	395.8	387.3	97.9
Yields per 1 ha in dt	40.0	44.5	111.3
Production in thous. t	1584.7	1722.0	108.7
<i>of which BASIC CEREALS WITH MIXED CEREALS</i>			
Area in thous. ha	377.4	367.3	97.3
Yields per 1 ha in dt	40.1	45.1	112.5
Production in thous. t	1511.7	1656.7	109.6

Intensive cereals (wheat, barley and triticale) were sown on the area of 250.9 thousand ha, by 14.0 thousand ha bigger than in 2013. The sown area of intensive cereals made up 68.3% of basic cereals including mixed cereals and was by 5.5 percentage points up on the previous year.

Extensive cereals (rye, oats and mixed cereals) were sown on the area of 116.5 thousand ha, by 24.1 thousand ha (by 17.1%) smaller than in the previous year. Their share in the total sown area of basic cereals including mixed cereals reached 31.7%, by 5.5 percentage points less in relation to the previous year.

Rape and turnip rape

In 2014, the area under rape and turnip rape (both winter and spring varieties) amounted to 82.6 thousand ha (90.5% of which was under winter rape) and was by 6.4% bigger than the area recorded in 2013. Rape and turnip rape yields were by 12.7 dt/ha bigger than in the previous year. They amounted to 36.7 dt/ha. The production of rape and turnip rape amounted to 303.4 thousand tons, i.e. by 117.0 thousand tons (by 62.8%) more than in 2013.

TABL. 3. PRODUCTION OF RAPE AND TURNIP RAPE

Specification	2013	2014	
	in absolute numbers		2013 = 100
Area in thous. ha	77.7	82.6	106.4
Yields per 1 ha in dt	24.0	36.7	152.9
Production in thous. t	186.4	303.4	162.8

Potatoes

In 2014, the potato crop area (including the area of crops in kitchen gardens) amounted to 17.5 thousand ha and was by 12.6% smaller than in 2013.

The weather conditions in 2014 were generally favourable for potato growth. Finally, the yield of potatoes in 2014 was estimated at 297 dt/ha, by 25.3% more than in the previous year. The potato crop amounted to 519.4 thousand tons, by 43.7 thousand tons (by 9.2%) more than in 2013.

TABL. 4. PRODUCTION OF POTATOES ^a

Specification	2013	2014	
	in absolute numbers		2013 = 100
Area in thous. ha	20.0	17.5	87.4
Yields per 1 ha in dt	237	297	125.3
Production in thous. t	475.7	519.4	109.2

a Including kitchen gardens.

Sugar beets

Sugar beet crop area totalled 9.2 thousand ha and was by 1.1 thousand ha (by 10.7%) below the 2013 volume. Weather conditions during the year were favourable for both growing sugar beet and root weight gain.

TABL. 5. PRODUCTION OF SUGAR BEETS

Specification	2013	2014	
	in absolute numbers		2013 = 100
Area in thous. ha	10.3	9.2	89.3
Yields per 1 ha in dt	581	666	114.6
Production in thous. t	596.9	610.9	102.4

Sugar beet yield stood at 666 dt/ha, an increase of 14.6% compared to 2013.

The sugar beet production was set at 610.9 thousand tons, by 14.0 thousand tons (by 2.4%) higher than a year earlier.

Feed plants

In 2014, the total area of feed plants grown as main crop, including permanent green land, amounted to 163.5 thousand ha and was by 5.0 thousand ha (by 3.0%) smaller than the area recorded in the previous year.

The permanent green land area decreased by 5.3% in relation to the previous year and totalled 124.3 thousand ha in 2014. The area of field feed crops was bigger (by 5.4%) and amounted to 39.2 thousand ha.

TABL. 6. FEED PLANT AREA
As of June

Specification	2013	2014	
	in thous. ha		2013 = 100
Total	168.5	163.5	97.0
Permanent green land	131.3	124.3	94.7
Field fodder crops	37.2	39.2	105.4

In comparison with 2013, an increase was recorded in the group of field feed crops in the area of feed root plants (by 20.0%), pulses feed (by 113.4%) and maize for green forage (by 26.9%), while the planted area of small-seed legumes decreased (by 17.4%).

TABL. 7. FEED PLANT FOR FOODER CROPS

Specification	2013	2014	
	in thous. ha		2013 = 100
Feed root plants	23.0	28.4	123.4
Pulses feed	33.8	75.7	223.9
Small-seed legumes ^a	514.3	408.3	79.4
Maize for green forage	614.2	693.6	112.9
Permanent green agricultural land ^b	591.9	574.7	97.1
permanent meadow	447.0	483.2	108.1
permanent pastures	144.9	91.5	63.1

a Including feed grass and pastures field. *b* In terms of hay.

In 2014, feed crop harvest was as follows:

- feed root plants – 28.4 thousand t, i.e. an increase of 5.4 thousand t (by 23.4%) compared to the previous year,
- pulses feed – 75.7 thousand t, i.e. an increase of 41.9 thousand t (by 123.9%),
- maize for green forage – 693.6 thousand t, i.e. an increase of 79.4 thousand t (by 12.9%),
- permanent green agricultural land (in terms of hay) – 574.7 thousand t, a decrease of 17.2 thousand t (by 2.9%).

Crops of small-seeded legumes decreased by 106.0 thousand tons (by 20.6%) and amounted to 408.3 thousand tons.

It is estimated that in 2014 the total area of permanent meadows not used economically (i.e. not in use, mowed but not collected) in the first crop accounted for 12.9% of the total area of permanent meadows (in 2013 – 13.6%), in the second crop – 14.0% (15.8%, respectively), and in the third crop – 24.3% (32.4%).

Production of major horticultural crops

Ground vegetables

In 2014, the harvested area of ground vegetables, including the acreage of vegetable production in kitchen gardens, stood at 6.3 thousand ha, by 30.8% up on the previous year. An increase was recorded in harvested area of all major types of vegetables. The largest increase was recorded in the crops of beetroots and cabbages.

107.1 thousand tons of ground vegetables were collected, i.e. by 25.0% more than a year earlier. The yield of most vegetables was lower than in 2013, only beetroots and carrots gave better yield.

TABLE 8. GROUND VEGETABLES PRODUCTION ^a

Specification	2013	2014	
	in thous. t		2013 = 100
Total	85.7	107.1	125.0
Cabbages	18.4	23.1	125.7
Cauliflowers	2.1	2.3	112.3
Onions	3.9	4.8	121.2
Carrots	23.1	26.8	116.3
Beetroots	4.5	5.7	128.8
Cucumbers	4.7	4.9	105.1
Tomatoes	0.6	0.7	107.9
Others ^b	28.5	38.7	136.0

a Including kitchen gardens. *b* Parsley, leeks, celeries, radish, lettuce, rhubarb, asparagus, dill and other.

In 2014, cabbage was grown on the area of 0.6 thousand ha, i.e. by 26.8% bigger than a year earlier. Its yield was by 0.8% lower than in 2013. As a result, 23.1 thousand tons were collected, i.e. by 25.7% more than in 2013.

Cauliflowers were grown on the area of 0.1 thousand ha (by 14.0% bigger than in 2013). Although the yield was lower by 1.5%, 2.3 thousand tons of cauliflowers were harvested, i.e. by 12.3% more than in 2013.

Onion planting area amounted to 0.2 thousand ha and increased by 24.1% over the year. A total of 4.8 thousand tons of onion was collected, i.e. by 21.2% more than a year earlier, although the yield was by 2.4% lower.

In 2014, the harvest of carrots totalled 26.8 thousand tons and was by 16.3% higher than the 2013 harvest. Its yields was similar to the 2013 records. The planted area, estimated at 0.8 thousand ha, was by 16.0% bigger than the area recorded in 2013.

In 2014, the beetroots planted area totalled 0.2 thousand tons, by 25.9% more than in the previous year. Although the yield was bigger by 2.3% than a year earlier, 5.7 thousand tons of beets were collected, i.e. by 28.8% more than in 2013.

Land under cultivation of cucumbers accounted for 0.3 thousand ha and increased during a year by 6.4%. 4.9 thousand tons of cucumbers were collected, i.e. by 5.1% more than in 2013, although the yield was lower by 1.4%.

Tomatoes, which do not have optimal conditions for growth in Pomorskie Voivodship, covered the area of nearly 0.1 thousand ha, by 9.0% bigger than a year earlier. Although the yield was like a year earlier, 0.7 thousand tons of tomatoes, i.e. by 7.9% more, were collected.

The total output of vegetables classified as "others" – parsley, leek, celery, radish, lettuce, rhubarb, asparagus, dill and other – reached 38.7 thousand tons and was by 36.0% higher than in the previous year. Such an output was due to a 39.6% increase in planted area, as the average yield was lower than in 2013 (by 2.0%).

Tree fruit

In 2014, tree fruit production was estimated at 21.7 thousand tons, i.e. by 47.7% more than in the previous year. Such high production was down to a considerably higher than a year earlier apple, pear and sweet cherry harvest.

TABL. 9. TREE FRUIT PRODUCTION ^a

Specification	2013	2014	
	in t		2013 = 100
Total	14697	21712	147.7
Apples	13184	20050	152.1
Pears	248	416	167.9
Plums	387	403	104.2
Sour cherries	506	407	80.6
Sweet cherries	240	318	132.6
Others ^b	132	117	88.8
of which walnuts	117	97	83.0

a Including kitchen gardens. *b* Apricot, peaches, walnuts.

According to the estimates, apple harvest in 2014 amounted to 20.0 thousand tons and was, alongside a 9.5% increase in the planted area, by 52.1% higher than in 2013. The average yield from one hectare was by 39.0% bigger than in 2013.

Over 0.4 thousand tons of pears were collected in 2014, i.e. by 67.9% more than a year earlier. The yield which was by 49.7% bigger than a year earlier might be considered as good. The crop area was by 12.0% bigger than in 2013.

The collection of plums, set at 0.4 thousand tons, was by 4.2% higher than in 2013. Higher production was a consequence of by 4.1% bigger planting, as the achieved yield was almost the same as in 2013.

The collection of sour cherries reached 0.4 thousand tons and was by 19.4% smaller than in the previous year. Sour cherry production would have been higher if not for problems with selling this species of fruit. Part of fruit farmers abandoned their harvest because of low procurement prices.

The collection of sweet cherries was over 0.3 thousand tons and was by 32.6% bigger in comparison with 2013. Such a high production was mainly due to higher by 32.1% yield. However, the harvested area remained at a level similar to 2013.

The total production of apricots, peaches and walnuts amounted to 0.1 thousand tons, i.e. by 11.2% lower than recorded in 2013.

Fruit from fruit shrubs and berry plantations

The total collection from fruit shrubs and berry plantations in 2014 amounted to 6.2 thousand tons. It was by 19.9% lower than the harvest of the previous year. Higher yielding were recorded only in production of gooseberries.

TABL. 10. FRUIT FROM FRUIT SHRUBS AND BERRY PLANTATIONS PRODUCTION ^a

Specification	2013	2014	
	in t		2013 = 100
Total	7755	6215	80.1
Strawberries	4898	3655	74.6
Raspberries ^b	144	140	97.0
Currants	1734	1583	91.3
Gooseberries	111	120	107.6
Others ^c	868	718	82.7

a Including kitchen gardens. *b* Including thornless blackberry. *c* Chokeberry, high bush blueberry, hazelnuts and others.

In 2014, the harvested area of strawberries was similar to the 2013 area. Due to unfavourable weather conditions at the beginning of May (ground frost) and in the third decade of the month (local hailstorms), the yield was by 25.7% lower than in 2013. This affected the fruit collection set at 3.7 thousand tons which by 25.4% below the previous year figure.

Over 0.1 thousand tons of raspberries were collected, i.e. by 3.0% less than in 2013. Such a level of collection was a result of smaller yielding, as the acreage was by 4.6% bigger.

The currant harvest totalled 1.6 thousand tons and was by 8.7% smaller than in 2013. The production volume was due to by 4.3% smaller yield and the planted area which decreased by 4.6% in comparison with the previous year.

In planted areas 0.1 thousand tons of gooseberry were collected, by 7.6% more than in 2013. Such an increase in production was caused by an increase in the planting area by 8.1%, as the yield stood at the previous year's level.

The total harvest of chokeberry, high bush blueberry, hazelnut and other species came to 0.7 thousand tons in 2014. It was by 17.3% smaller than the previous year's harvest. Such a low production was a result of both smaller planted area (by 5.6%) and the yield (by 12.1%).

IV. ANIMAL PRODUCTION

Livestock

TABL. 11. LIVESTOCKS IN 2014
As of June

Specification	Total	Of which private farms	Dynamics	
			June 2013 = 100	December 2013 = 100
	in thous. heads			
Cattle	201.3	188.4	101.0	102.8
of which cows	72.7	66.7	97.7	98.5
Sheeps	14.6	13.5	102.6	84.2
of which ewes	8.6	7.9	109.0	77.8
Poultry in total ^a	5625.2	5233.7	140.8	102.6
Pigs	756.7	463.4	106.8 ^b	103.0 ^c
of which sows	74.0	40.3	101.9 ^b	102.6 ^c

^a More than 2 weeks old (hens, geese, ducks, turkeys and other poultry). ^b July 2013 = 100. ^c March 2014 = 100.

Cattle

In June 2014, the cattle stock amounted to 201.3 thousand heads and was higher by 2.1 thousand heads (by 1.0%) as compared to the stock recorded in June 2013. In comparison with the number of stock in December 2013, it increased by 5.4 thousand heads (by 2.8%).

In June 2014, the stock of cows came to 72.7 thousand heads, which means a decrease of 1.7 thousand heads (by 2.3%) in the number of stock in relation to the volume recorded in June 2013 and by 1.1 thousand heads (by 1.5%) in comparison with December 2013.

The cattle stock reached 188.4 thousand heads in private farms, increasing by 1.9 thousand heads (by 1.0%) with respect to June 2013 and by 5.6 thousand heads in relation to December 2013 (by 3.0%).

In June 2014, the stock density per 100 of agricultural land was 27.5 heads, as compared to 27.0 heads a year earlier.

The total share of each age and utility group category in the structure of the stock in June 2014 was as follows:

- calves less than 1 year old – 27.8%,
- bovines aged 1-2 years – 28.1%,
- bovines aged 2 years and more – 44.1%,
- of which cows – 36.1%.

In June 2014, as compared with June 2013, there were fewer calves younger than 1 year (by 1.4 percentage point). However, bovines aged 1-2 years increased in number (by 1.0 percentage points) and bovines aged 2 years and more (by 0.4 percentage points).

The results of the June survey of the cattle stock show an increasing trend in the breeding of this species. In June 2013, there were by 0.3% more heads in the cattle yearly, while both in December 2013 and June 2014 the cattle population increased by 4.2% and 1.0% respectively.

Between January and June 2014, the average procurement price of 1 kg of cattle for slaughter (PLN 6.61) was by 3.1% higher than in the first half of 2013. The procurement price of 100 litres of milk (PLN 151.79) in this period increased by 17.4%.

In June 2014, farmers received PLN 5.64 per 1 kg of cattle for slaughter in procurement, by 2.2% more than in June 2013 and by 2.4% less than in May 2014. 100 litres of milk cost PLN 140.30, by 9.2% more than in the corresponding month of 2013.

Pigs

As of the end of June 2014, the pig stock amounted to 756.7 thousand heads and was by 48.3 thousand heads (by 6.8%) bigger than in the July 2013. As at the end of March 2014, it was by 22.2 thousand heads (by 3.0%) bigger.

The herd of sows in June 2014 increased by 1.4 thousand heads (by 1.9%) to 74.0 thousand heads in comparison with July 2013, of which the herd of mated sows increased in number by 1.6 thousand heads (by 3.4%) to 48.3 thousand heads. As compared to March 2014, an increase of 1.9 thousand heads (by 2.6%) in the herd of sows for breeding was recorded and the stocks of mated sows also increased by 1.0 thousand heads (by 2.0%).

There were 463.4 thousand pigs in private farms, i.e. 61.2% of the stocks in Pomorskie Voivodship. The annual increase in the stock in this group of farms amounted to 45.7 thousand heads (11.0%). In comparison with the end of March 2014, an increase of 21.1 thousand pigs (by 4.8%) was recorded.

In June 2014, the stock density per 100 ha of agricultural land reached 103.3 heads, including 10.1 sows, as compared to 95.9 heads and 9.8 heads respectively a year earlier.

The share of particular production and utility group categories in the total structure of pig herd in June 2014 was:

- piglets up to 20 kg – 30.8%,
- pigs weighing between 20 kg and 50 kg – 25.6%,
- pigs for slaughter weighing 50 kg or more – 33.6%,
- pigs for breeding weighing 50 kg or more – 10.0%,
 - of which sows for breeding in total – 9.8%,
 - of which mated sows – 6.4%.

In comparison with the structure of the stock recorded at the end of July 2013, the rate of piglets decreased (by 3.0 percentage points) as well as and the rate of pigs for breeding (by 0.5 percentage point). There were, however, more pigs for slaughter (by 1.9 percentage point) and pigs weighing between 20 kg and 50 kg (by 1.6 percentage point).

The size of pig stock in June 2014 shows upward trend in breeding pigs. In March 2014, the pig stock was by 4.9% bigger, but the stock of sows decreased by 1.6%. In June 2014, however, the yearly increase in pig stock was higher, accounting for 6.8%. The stock of sows for breeding increased by 1.9%.

During the period January–June 2014, the average pig procurement prices were lower than in the corresponding period of 2013. Farmers received PLN 4.73 for 1 kg of pig in procurement in January 2014 (by 4.1% less than in January 2013), in March 2014 – PLN 4.53 (by 8.3% less than in March 2013) and in June 2014 – PLN 4.99 (by 3.9% less than in 2013). Considerably lower than a year earlier prices of basic cereals in marketplaces were recorded in that period. They reached an average of PLN 82.50 per 1 kg in January 2014, in March – PLN 85.00, in June – PLN 75.95, thus showing an annual decrease of 19.1%, 19.5%, and 18.2% respectively.

In 2014, the profitability of breeding pigs, measured according to the ratio of procurement price of 1 kg of pig to the procurement price of rye remained stable, i.e. 7.8 kg in January to 7.6 kg in June (profitability ratio of pig prices to rye prices is approximately 10-11 kg), which meant a 6.5% increase in January 2013 and a 8.5% decrease until July 2013.

A growing producers' interest in the development of pig farming resulted in higher market prices of piglets.

In January and in March 2014, farmers received PLN 150.00 for one piglet (in January 2013 – PLN 141.67, in March 2013 – PLN 165.00), in May 2014 – PLN 203.33 respectively (PLN 165.00 in May 2013).

Sheep

Sheep stock increased in June 2014 to 14.6 thousand heads and was by 0.4 thousand heads (by 2.6%) bigger than a year earlier. On the other hand, the stock of ewes increased by 0.7 thousand heads (by 9.0%) to 8.6 thousand. In June 2014, the density of sheep per 100 hectares of agricultural land was 2.0 heads, in comparison with 1.9 heads in June 2013.

Poultry

The total poultry stock (aged over 2 weeks) in June 2014 amounted to 5625.2 thousand heads and was by 1630.4 thousand heads (by 40.8%) bigger than in the corresponding month of the previous year.

The species structure of the total poultry stock was as follows:

- 97.0% – hens in total (in June 2013 – 95.8%),
 - including laying hens – 19.9% (in June 2013 – 33.5%).

The average total density of poultry in the Voivodship was 768.1 heads per 100 ha of agricultural land, as compared to 541.1 heads in June 2013.

V. PROCUREMENT OF AGRICULTURAL PRODUCTS

The procurement value of agricultural products in 2014 amounted to PLN 3192.0 million and was by 6.0% higher than the value recorded in 2013. Crop products accounted for 32.4% of the total procurement value, whereas animal products – 67.6%. In comparison with the previous year, the procurement value of crop products decreased by 7.5%, while animal procurement value rose by 13.9%.

The procurement value of agricultural products from private farms in 2014 reached PLN 2477.9 million, which meant an increase of 8.5% on 2013. The procurement value of crop output decreased by 14.1%, while it rose by 20.5% in the case of animal output.

The cereal procurement in 2014 amounted to 843.0 thousand tons and was by 11.1% higher than in 2013. The biggest increase was recorded in triticale (by 81.6%), whereas the biggest decrease in procurement of oats and cereal mixed (by 20.9%).

Animals purchased for slaughter in 2014 amounted to 376.6 thousand tons and increased by 21.5% with respect to 2013. The procurement of horses increased (by 114.3%), pigs (by 27.5%) and poultry (by 17.9%), whereas the procurement of cattle dropped (by 4.1%).

The procurement of cow's milk comprised 298.3 million litres in 2014, by 11.7% more than in 2013, whereas the procurement of hen eggs was by 65.2% bigger than in 2013, coming to 24930.0 thousand eggs.

VI. PRICES OF AGRICULTURAL PRODUCTS

Procurement prices of all cereals decreased in 2014 with respect to 2013 both in procurement and on marketplaces. The biggest drop was recorded in the procurement price of 1 dt of wheat (a decrease of 11.3%) and barley (11.1% respectively) and in marketplaces prices of 1 dt of rye (a 19.9% drop). In 2014, the average prices of cereal in marketplaces were higher than in procurement.

In 2014, the average procurement price of potatoes reached PLN 43.99 per 1 dt and was by 10.6% lower than in the previous year. Compared to 2013, the price of edible and industrial potatoes decreased (by 9.4% and 10.9% respectively).

The average procurement price of 1 dt of sugar beet came to PLN 13.69 and was by 10.1% lower than in the previous year. 1 dt of rape and turnip rape cost PLN 135.02 in procurement, by 11.6% less than a year earlier.

In 2014, the procurement prices of cattle (excluding calves) were higher, and the prices of pigs were lower than in the previous year. 1 kg of cattle (excluding calves) cost PLN 6.21 (by 0.3% more than in 2013), while 1 kg of pig – PLN 4.76, i.e. by 11.2% less than in 2013.

The average procurement price of milk cost PLN 1.38 per 1 litre the same amount as in 2013.

VII. MEANS OF PRODUCTION IN AGRICULTURE

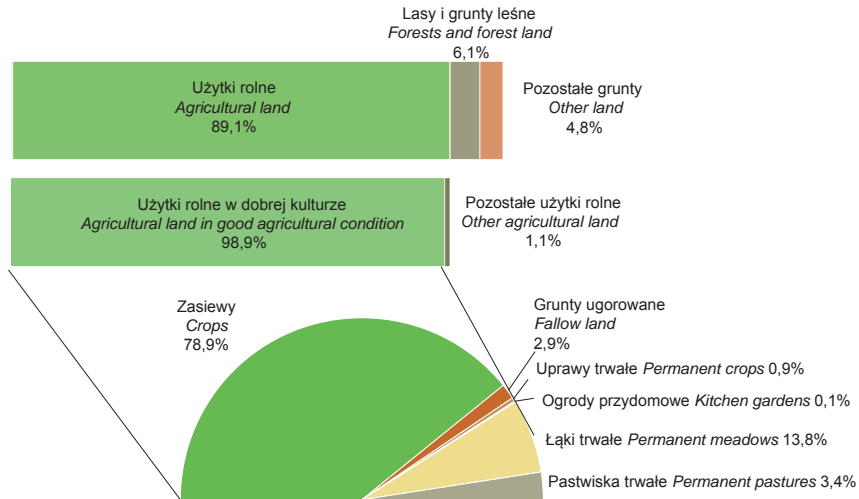
In 2013, 46.6 thous. tractors were in use. Those which were used in private farms accounted for 97.5% of the total number of tractors in the Voivodship. There were 15.8 ha of agricultural land to one tractor (in private farms 13.9 ha respectively).

The consumption of mineral fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land amounted to 104.6 thousand tons in the 2013/14 farming year, decreasing by 9.1 thousand tons (by 8.0%) with respect to the corresponding period of the previous year. This decrease was recorded in all groups of fertilizers, the most in the group of phosphatic fertilizers (23.0%) and in the group of nitrogenous and potassium fertilizers 6.5% and 0.2% respectively.

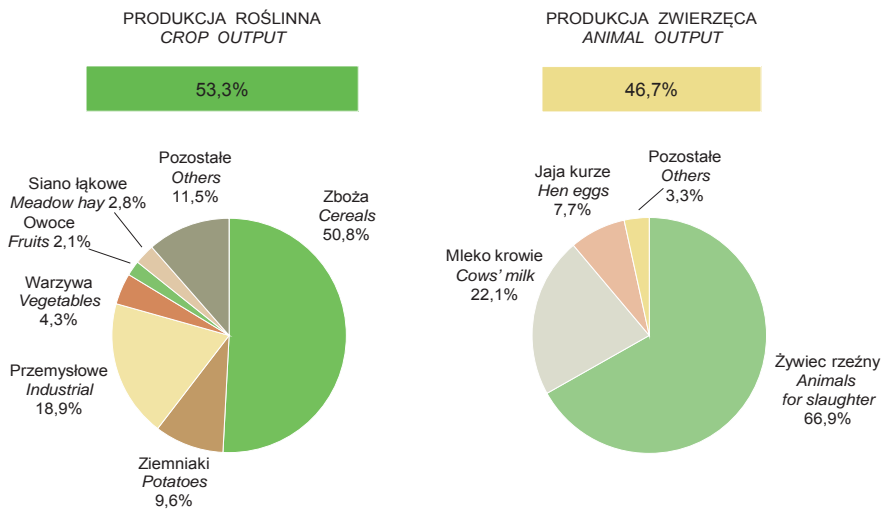
142.8 kg of fertilizers were used on average for 1 ha of agricultural land in the 2013/14 farming year, which means smaller (by 7.2%) than a year earlier level of fertilization. Nitrogenous fertilizers made up more than a half of these fertilizers (89.0 kg per 1 ha of agricultural land).

The use of lime fertilizers in the 2013/14 farming year for crops amounted to 47.3 thousand tons and was by 2.1 thousand tons, i.e. by 4.3% lower than for crops obtained in 2013. 64.4 kg of lime fertilizers, by 2.3 kg (by 3.4%) less than a year earlier were used per 1 ha of agricultural land.

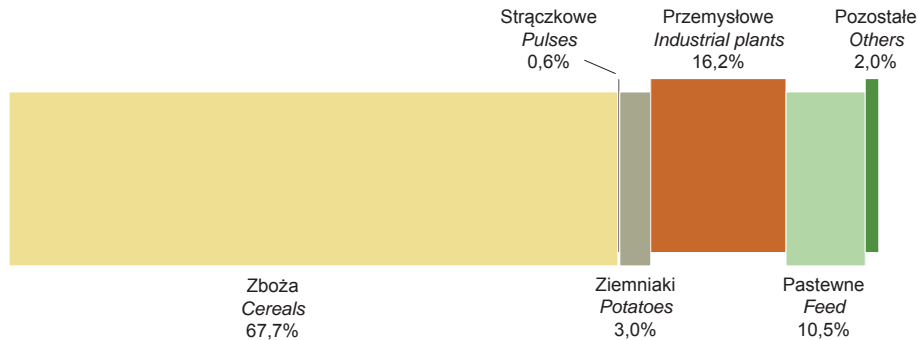
STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2014 R.
STRUCTURE OF LAND USE IN AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2014

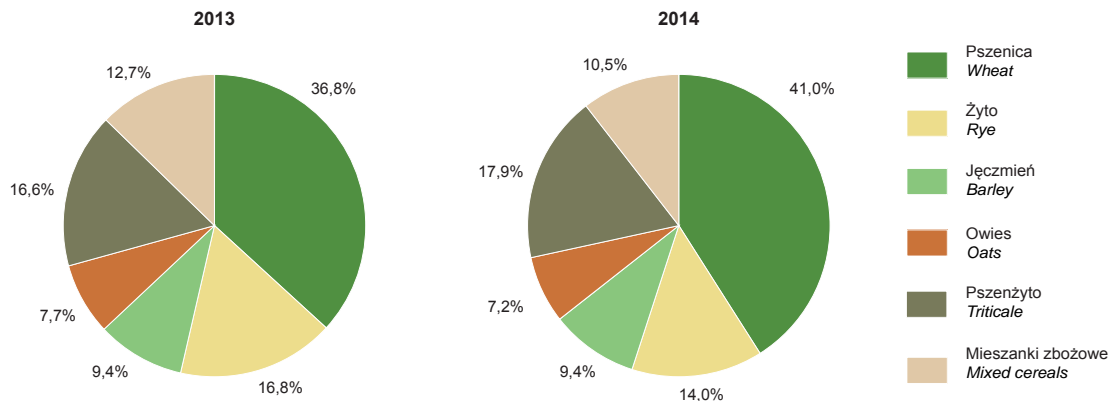
GLOBALNA PRODUKCJA ROLNICZA W 2013 R.
GROSS AGRICULTURAL OUTPUT IN 2013

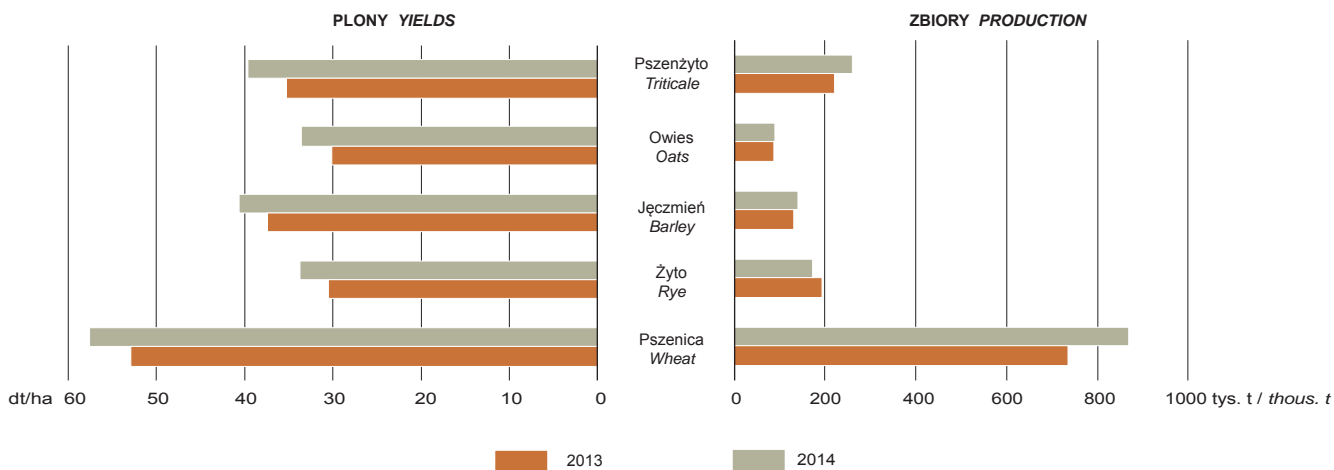
STRUKTURA ZASIEWÓW W 2014 R.
STRUCTURE OF SOWN AREA IN 2014

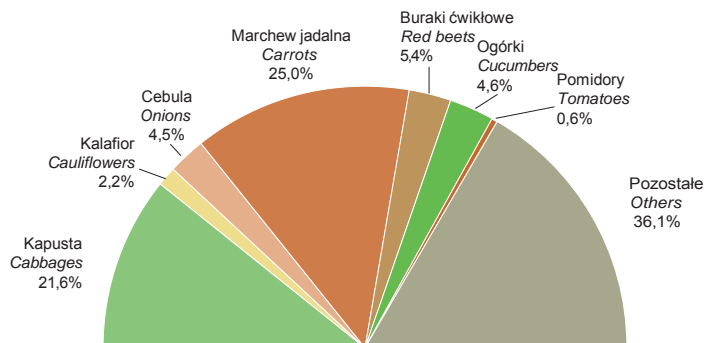
STRUKTURA POWIERZCHNI ZASIEWÓW ZBÓŻ PODSTAWOWYCH Z MIESZANKAMI ZBOŻOWYMI
STRUCTURE OF SOWN AREA OF BASIC CEREALS WITH MIXED CEREALS

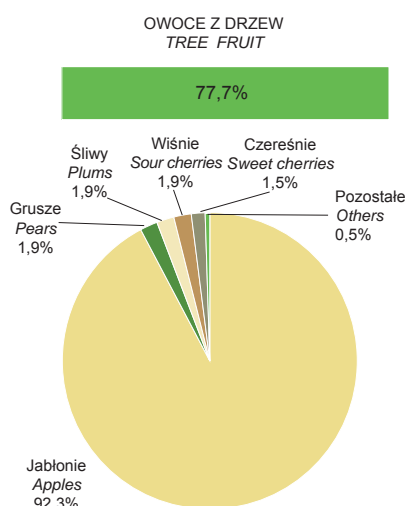
PLONY I ZBIORY ZBÓŻ PODSTAWOWYCH
YIELDS AND PRODUCTION OF BASIC CEREALS

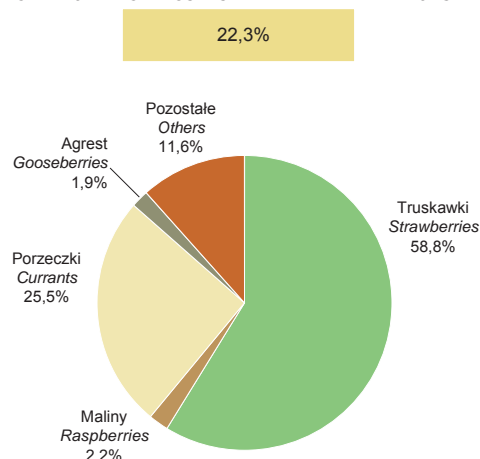
STRUKTURA ZBIORÓW WARZYW GRUNTOWYCH W 2014 R.
STRUCTURE OF GROUND VEGETABLES PRODUCTION IN 2014

STRUKTURA ZBIORÓW OWOCÓW W 2014 R.
STRUCTURE OF FRUIT PRODUCTION IN 2014

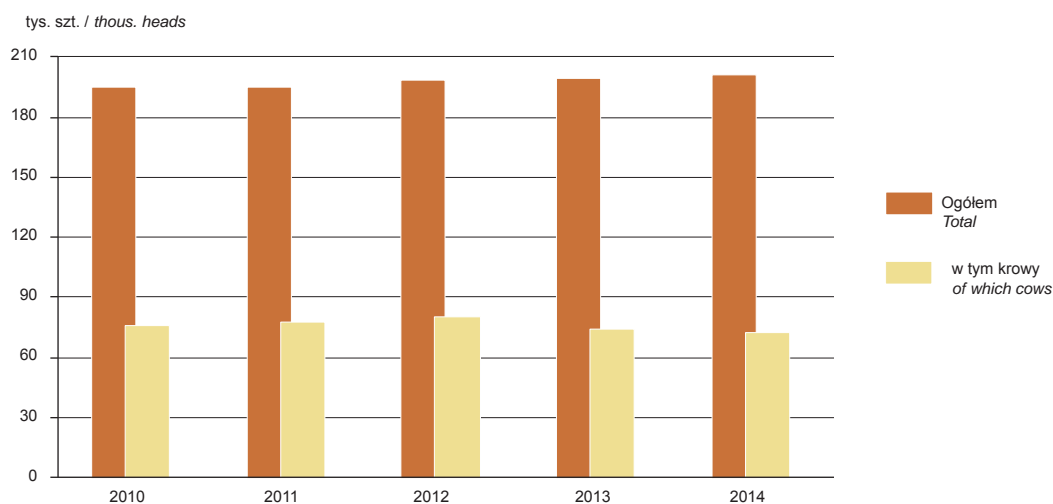

OWOCE Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH
FRUIT FROM FRUIT BUSHES AND BERRY PLANTATIONS

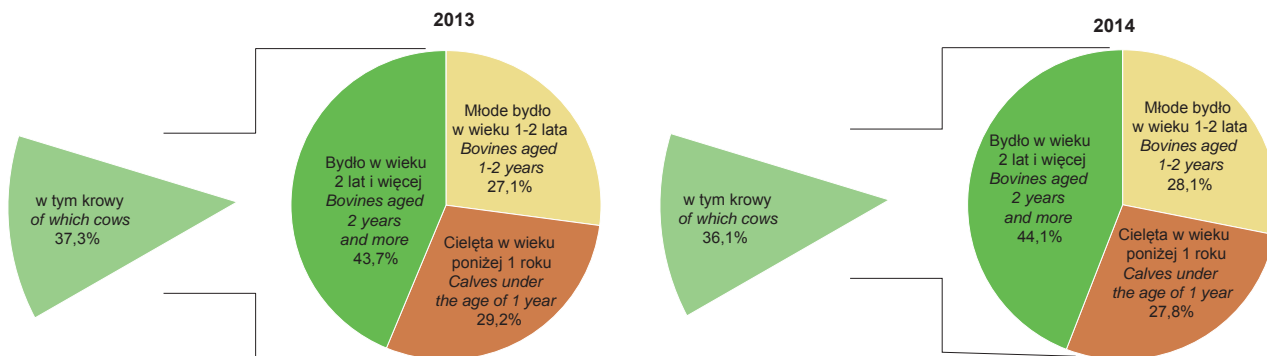
POGŁOWIE BYDŁA

Stan w czerwcu
LIVESTOCK
 As of June

STRUKTURA POGŁOWIA BYDŁA

Stan w czerwcu
THE LIVESTOCK STRUCTURE
 As of June

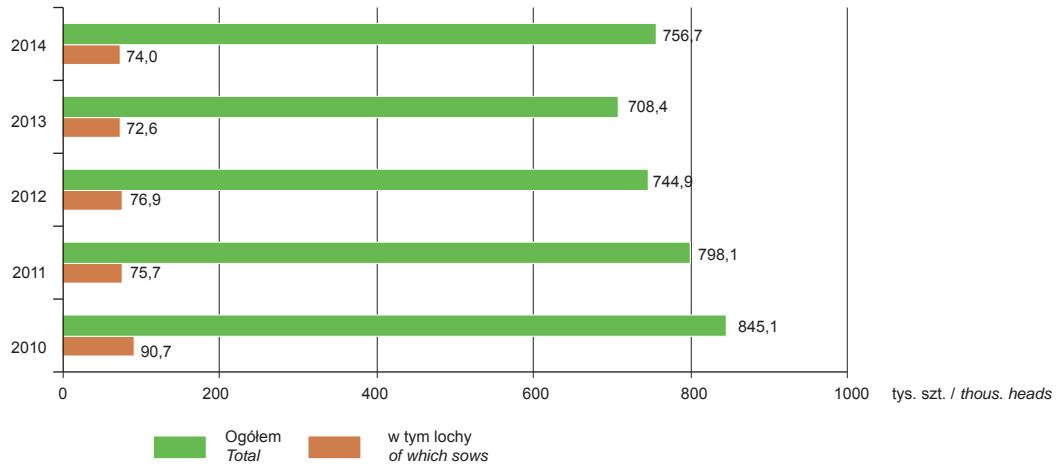

POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ

Stan w czerwcu ^a

PIG STOCK

As of June ^a

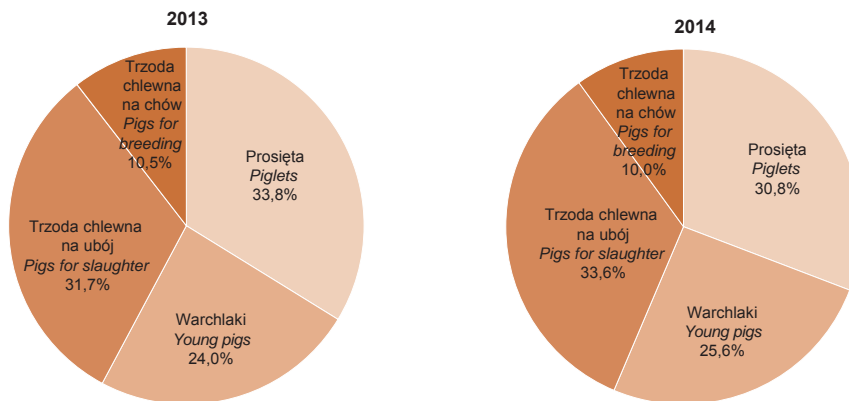
^a Do 2013 r. stan na koniec lipca.
^a Until 2013 as of the end of July.

STRUKTURA POGŁOWIA TRZODY CHLEWNEJ

Stan w czerwcu ^a

THE PIG STOCK STRUCTURE

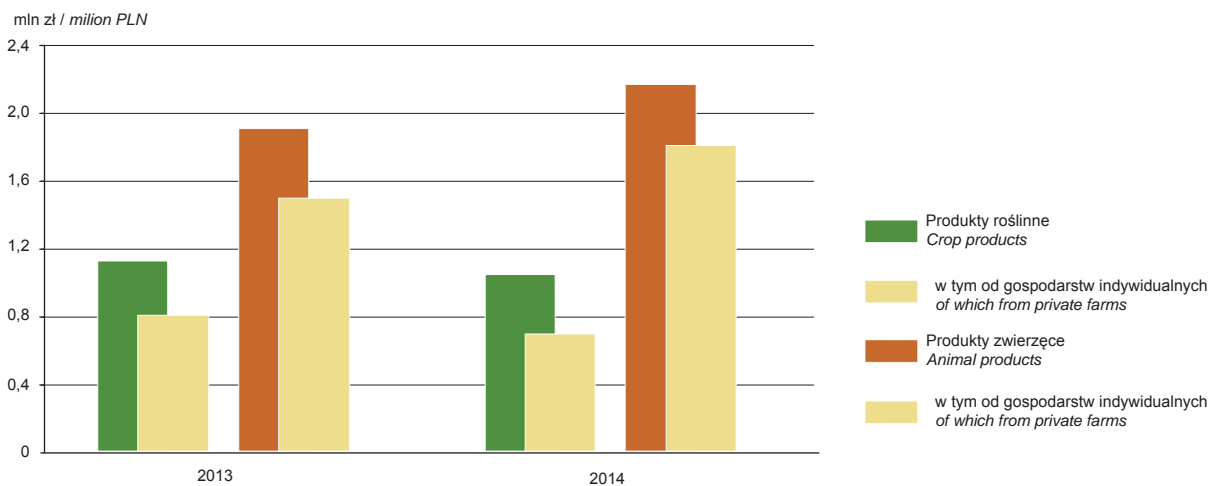
As of June ^a

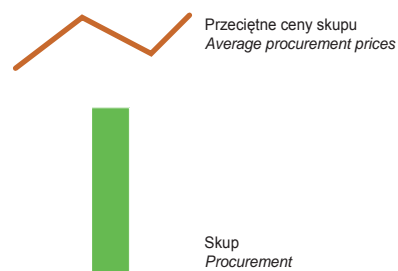
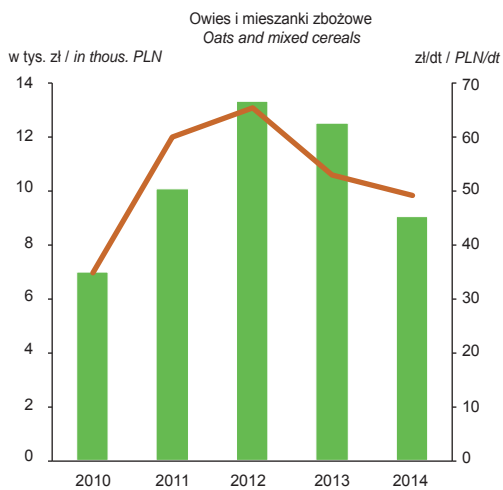
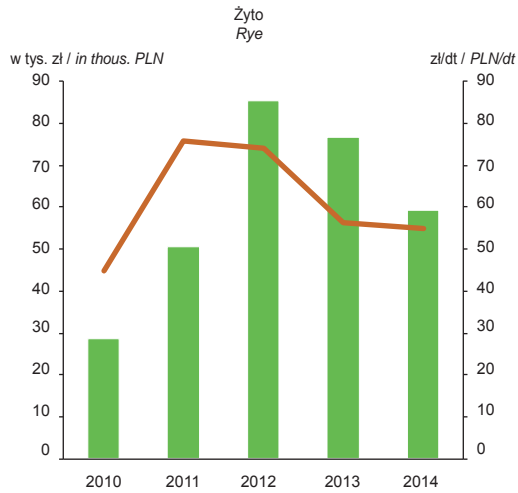
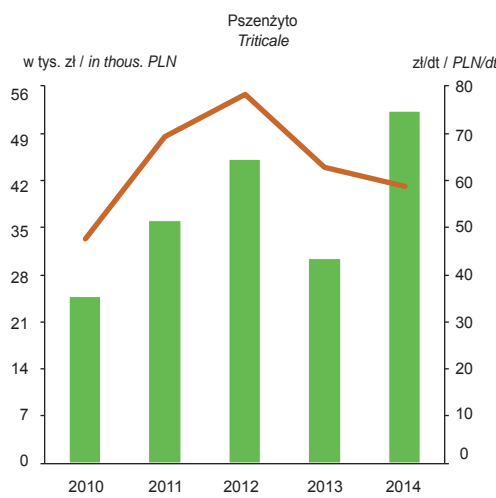
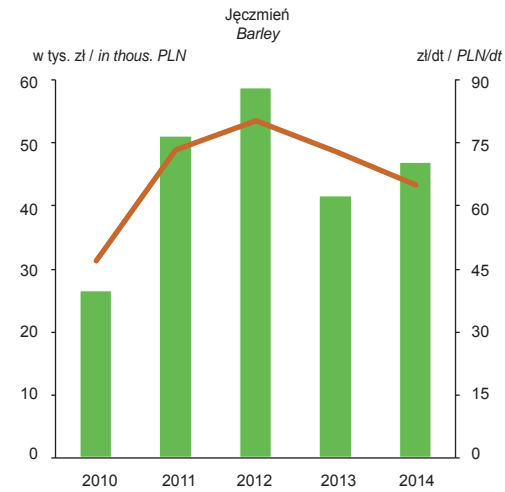
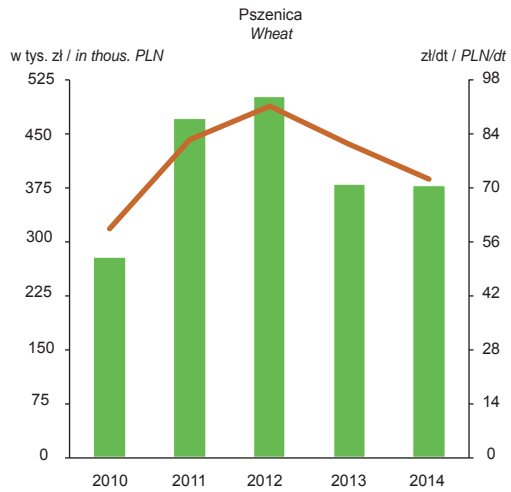
^a W 2013 r. stan na koniec lipca.
^a In 2013 as of the end of July.

SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

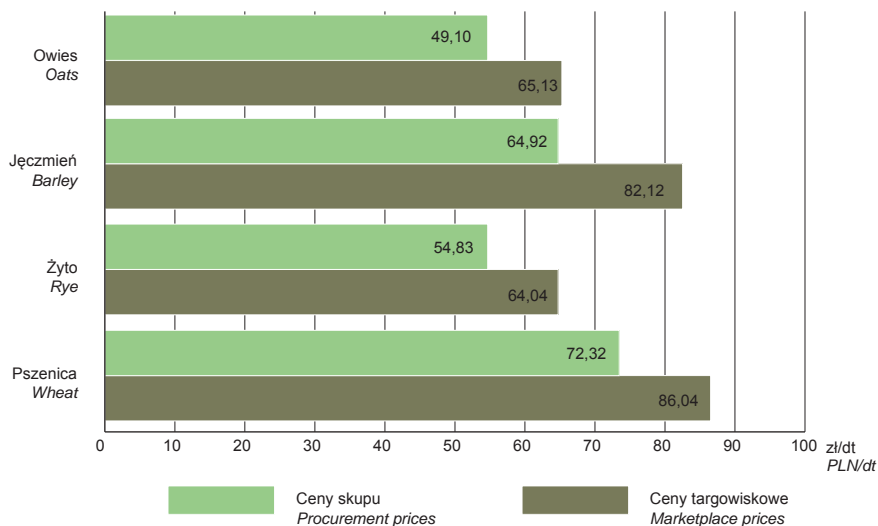
PROCUREMENT OF AGRICULTURAL PRODUCTS

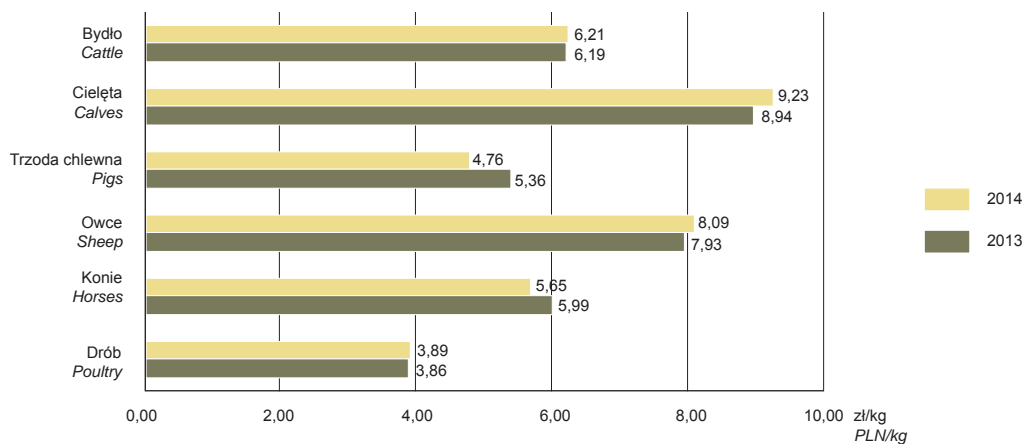
SKUP I PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZIARNA ZBÓŻ (bez siewnego)
PROCUREMENT AND AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF CEREAL GRAIN (excluding seed grains)

PRZECIĘTNE CENY SKUPU I CENY TARGOWISKOWE W 2014 R.
AVERAGE PROCUREMENT PRICES AND MARKETPLACE PRICES IN 2014

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA RZEŹNEGO
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF ANIMALS FOR SLAUGHTER

ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH I WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK NA 1 HA UŻYTKÓW ROLNYCH W KG
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT PER 1 HA OF AGRICULTURAL LAND IN KG

